

JAGODE NAŠE PASTORALE

Glasilo Škofije Novo mesto JANUR 2013, letnik VIII, številka 1

UVODNIK

Leto 2013 nam na stežaj odpira »vrata vere«, ki jih je sv. oče odprl oktobra v preteklem letu. Ta vrata vere, skozi katera smo vstopili v novo leto mi sami, naše družine, župnije, škofije in naš narod, pa morda marsikje škripajo, so povešena, obrabljena, obledela, zato so potrebna temeljite obnove.

Gospod sam nam po sv. očetu Benediktu XVI. daje v Letu vere konkretna navodila, kako ta vrata obnoviti, kje dobiti potrebna »sredstva« za prenovo. Nekaj teh konkretnih nasvetov in navodil, ki jih ponuja nova evangelizacija, Katekizem katoliške Cerkve (KKC), o katerem bo v Baragovem zavodu tudi študijski dan za duhovnike, katehete in druge pastoralne delavce, slovenski krovni dokument *Pridite in pogledjte (PIP)* in razna predavanja na vseh ravneh od župnije do dekanije in škofije - to boste našli tudi v tej številki *Jagod naše pastorage*.

Vendar to še ni vse. Če boste odprli *Jagode* še danes, se lahko prepričate, kako je odmeval drugi vatikanski vesoljni cerkveni zbor (lani smo obhajali 50-letnico) v življenju starejšega duhovnika in današnjega mladega, ki je komaj začel »odpirati« vrata vere v svoji novi župniji in kako je doživel novoletno srečanje mladih v Rimu.

Svoja vrata vere pa lahko obnovljamo še na druge načine: v obhajanju petih prvih sobot, ob premišljevanju mučeništva blaženega Alojzija Grozdeta, saj je njegova mlada kri

pred sedemdesetimi leti kot dokaz globoke vere oškropila in s tem blagoslovila našo zemljo, iz katere poganjajo novi duhovni poklici; med njimi tudi šest bogoslovcev, ki so na praznik Treh kraljev prejeli službo mašnega pomočnika ali bralca.

In tudi spomin na nedavno umrlega duhovnika Milana E. Povšeta, ki je zaradi komunizma zapustil svojo domovino in se je v tujini zaradi uboja brata Florjana, ki je želel postati duhovnik, sam odločil za duhovništvo in kot misijonar šestdeset let deloval v Južni Argentini.

Torej, naj tudi ta številka Jagod pomaga odpirati naša vrata vere!

Božidar Metelko
generalni vikar

Leto vere

DREVO S KOŠATO KROŠNJO

Kardinal Joseph Ratzinger, današnji papež Benedikt XVI., se je leta 2003 na bavarski televiziji pogovarjal o aktualnih vprašanjih. Neka raziskava je v Nemčiji pokazala, da se samo še 11 odstotkov katoličanov čuti tesno povezane s Cerkvijo, tretjina jih ima do Cerkve močne zadržke, četrtnina pa Cerkvi več ne zaupa. Ratzinger se strinja, da je tako stanje dramatično, vendar ni presenetljivo, saj smo sredi krize novega tisočletja. Veliko je težav in vprašanj, kako danes živeti krščanstvo, ki se zdi kot nekaj, kar sodi v preteklost. Naš čas je pač tak, da se nam vprašanje, kako živeti, postavlja v navezavi na znanost, tehniko in subjektivnost, ki hoče iti po svoje. Ni več nobene filozofije, ki bi vse povezovala, niti ideologije, ki bi kaj takega poskušala.

K temu pa Ratzinger dodaja, da je bilo glede povezanosti s Cerkvijo med ljudmi vedno precej razlik. Od vedno so le nekateri pripadali resničnemu notranjemu cerkvenemu jedru; nekateri ljudje so bili s Cerkvijo bolj, drugi manj povezani. O tem govori tudi Jezusova prilika o drevesu s košato krošnjo, v kateri živijo ptice neba. Jezus je s to priliko že vnaprej povedal, da je v različni pripadnosti Cerkvi tudi nekaj dobrega. Po Ratzingerjevem mnenju je za Cerkev pomembno, da ima po eni strani trdno deblo z globokimi koreninami, po drugi strani pa na široko razprostrte veje. Tako se lahko mnogi ljudje bolj ali pa manj približajo Cerkvi, čeprav se je danes težko poistovetiti z njo. Na tem drevesu morajo imeti možnost za gnezdenje tudi ptice, ki temu drevesu ne pripadajo in zato občasno odletijo. Moralo bi nam biti v veselje, da lahko kdo tudi na daleč pripada Cerkvi, čeprav je do nje kritičen. Če gledamo pozitivno, lahko rečemo: čeprav je kdo tako kritičen, pa tega drevesa vsaj ne zapusti povsem. Pomembno je torej, da drevo stoji, da ima korenine in da je na svoje veje pripravljeno sprejeti marsikoga. Tako mnogim ljudem ponuja možnost, da prejmejo in vzamejo s seboj nekaj veselja in luči, čeprav se s tem drevesom ne želijo poistovetiti.

Z Jezusovo prispodobo o drevesu in pticah bi nam kardinal Ratzinger lahko pomagal razumeti tudi naše razmere v letu vere. Najprej se

JAGODE NAŠE PASTORALE

je dobro zavedati, da smo vsi: laiki, duhovniki, redovniki in redovnice kakor ptice na vejah cerkvenega drevesa, bolj ali manj oddaljeni od debla in korenin. Vsak se lahko še bolj približa Jezusu Kristusu, ki »s svojo ljubeznijo priteguje k sebi ljudi vseh rodov. V vseh časih zbira Cerkev in ji zaupa oznanjevanje evangelija z naročilom, ki je vedno novo« (Apostolsko pismo Vrata vere, 7).

Gospod Jezus sam zbira Cerkev. Kdor se ji še ne more ali ne želi bolj približati in

ostaja do Cerkve še naprej na neki razdalji, je med nami kljub temu dobrodošel in zaželen. Vsakomur je namenjeno prijazno vabilo k vstopu skozi vedno odprta vrata vere v življenje občestva z Bogom. Leto vere je priložnost, da se vprašamo, kaj je že in kaj bi še lahko bilo v našem krščanskem (laiškem, duhovniškem, redovniškem) življenju posebej vabljlivega.

Tomaž Maras

VERA – ČLOVEKOV ODGOVOR BOGU

Leto vere, ki ga je z apostolskim pismom *Vrata vere* razglasil papež Benedikt XVI., je lepa priložnost, da kot posamezniki in kot občestvo utrdimo in poglobimo vero. »V tem času bomo svoj pogled usmerili na Jezusa Kristusa »začetnika in dopolnitelja vere« (Heb 12, 2)«, pravi besedilo omenjenega apostolskega pisma.

Prof. dr. Anton Štrukelj je redni profesor za sistematično teologijo na Teološki fakulteti v Ljubljani. Kot vernik, duhovnik. se z vprašanjem vere ne srečuje samo na eksistencialni ravni, temveč tudi na znanstveni kot profesor dogmatične teologije. Prijazno nam je posredoval nekaj svojih misli in vzpodbud, ki naj nam bodo izhodišče za bolj poglobljeno razmišljanje o veri, posebej še ob naslonitvi na Katekizem katoliške Cerkve.

V knjižici Pridite in pogledjte zasledimo tudi pojma tradicionalna in osebna vera. Kako vidite pomen obeh pojmov?

Kolikor morem videti, gre za povezovanje obeh razsežnosti, ne za izključevanje. Oboje je med seboj povezano. Leto vere je čas milosti, je ugodna priložnost, da vsa krščanska dru-

žina in vsak posamezen kristjan ponovno odkritje in poglobi, zaživi in izpričuje svojo vero. Božji služabnik papež Pavel VI. je leta 1967 razglasil podobno leto. Tedaj je izrazil željo, da bi v celotni Cerkvi »pristno in iskreno izpovedovali eno in isto vero«. Hkrati je

hotel, da bi se ta vera okrepila »pri posameznikih in v občestvu, svobodno in zavestno, notranje in zunanje, ponižno in odkritosrčno«. Mislil je, da bi mogla vsa Cerkev na ta način znova pridobiti »natančno poznavanje svoje vere, da bi jo na novo poživila, jo očistila, okrepila in izpovedovala«.

Papež Benedikt XVI. pravi, da samo krščanstvo res pozna človeka in edino Kristus nas uči umetnosti življenja. Kaj pa druga verstva?

Dotaknili ste se dveh pomembnih vprašanj. Edino krščanstvo vidi človeka v njegovi celoti, ker ga gleda v luči Boga, ki je človeka ustvaril po svoji podobi in sličnosti. Katekizem katoliške Cerkve že v 1. členu pove: »Bog, ki je sam v sebi neskončno popoln in blažen, je po svojem načrtu iz čiste dobrote svobodno ustvaril človeka, da bi ga naredil deležnega blaženosti Božjega življenja. Zato je Bog vedno in povsod blizu človeku. Kliče ga in mu

pomaga, da bi iskal, spoznaval in ljubil Boga z vsemi svojimi močmi.« Kristus edini ve, kaj je v človeku. Samo Kristus, pravi Bog in pravi človek, nas vodi k pristni in polni človeškosti, vodi nas k sreči in veselju, uči nas umetnosti življenja in nam podarja življenje v izobilju. Kdor hodi za Kristusom, popolnim človekom, tudi sam postaja bolj človeški.

Ob tem se seveda pojavlja drugo vprašanje, ki ste ga izrekli: »Kaj pa druga verstva?« Drugi vatikanski koncil v svoji Izjavi o razmerju Cerkve do nekrščanskih verstev ugotavlja, da se v našem času človeštvo vedno tesneje zedinja: Vsi narodi so ena skupnost; isti izvor imajo, ker je Bog storil, da ves človeški rod prebiva po vsej zemlji. En sam končni cilj imajo – Boga. »Katoliška Cerkev ne zameta ničesar od tistega, kar je v teh verstvih resničnega in svetega. Nenehno pa oznanja in je dolžna oznanjati Kristusa, ki je 'pot, resnica in življenje', v katerem lju-

JAGODE NAŠE PASTORALE

dje najdejo polnost religioznega življenja in v katerem je Bog spraval s seboj vse« (N 1-2).

Katero knjigo bi v letu vere posebej priporočili vernikom, da bi z njo poglobili svoje znanje o naši veri?

Berimo in premišljujemo Katekizem katoliške Cerkve (2008), Kompendij KKC (2007) ali YOUCAT, to je Katekizem za mlade (2011). Svetujem papeževo knjigo Jezus iz Nazareta, Jezusovo otroštvo (2012) in prejšnji dve. Priporočam tudi Mednarodno katoliško revijo *Communio* (naročite jo pri Družini). Papež Benedikt XVI., soustanovitelj te revije, pravi, da mora »*Communio* v Božji besedi najti odgovor na človekova vprašanja. To pomeni, da se ne sme zapirati v krog specialistov, ampak se mora obrniti k ljudem, ki iščejo in se resno sprašujejo o življenju, da bi se v pogovoru z njimi vedno na novo učili zaznavati luč besede. Reči smemo, da je naša revija misijonarska v polnem pomenu besede. Še vedno mi gori na srcu beseda, ki jo je ob ustanovitvi revije izrekel H. U. von Balthasar: 'Ne gre za priznanje in pohvalo, ampak za pogum, da se izpostavimo'. Ali smo imeli dovolj tega poguma? Ali smo v lačnem svetu res prinašali besedo vere na razumljiv način, ki gre do srca? Ali pa smo se raje zapirali v svoj krog?«

Pomembno je, da smo veseli kristjani in to kažemo tudi navzven. Papež nas je v apostolskem pismu Vrata vere povabil k spoštljivemu in dejavnemu praznovanju leta vere. Kako naj verniki pripomoremo k rasti Cerkve?

Najprej bi se želel zahvaliti Bogu in ljudem za vse dobro in lepo. Vsi naj bi se zahvaljevali Bogu za najdragocenejši dar vere. Poklicani smo, da napredujemo v veri. Kako? Papež Benedikt XVI. lepo pravi: »Vera raste in se krepi samo z verovanjem. Nobene druge možnosti ni, da bi imeli gotovost o svojem življenju, kakor to, da se stalno v vedno večji meri prepuščamo rokam ljubezni, ki jo izkušamo kot vedno večjo, ker ima svoj izvor v Bogu.«

Želim, da bi doživeli, kako lepo in osrečujoče je verovati v živega Boga, našega Stvarnika in Odrešenika. Ta žar vere naj bi skrbno gojili z redno vsakdanjo molitvijo in nedeljsko sveto mašo. Iz tega vira bomo zajemali tudi moč za svoje apostolsko delovanje. Papež nas opogumlja z besedami: »Današnji svet potrebuje ljudi, ki oznanjajo in izpričujejo, da nas edino Kristus uči umetnosti življenja in poti k resnični sreči, ker je on sam pot življenja. Današnji svet potrebuje ljudi, ki pred vsem sami krepko usmerjajo pogled na Jezusa, Božjega Sina. Beseda oznanjevanja se mora vedno vključevati v globoko povezanost z njim, v intenzivno molitveno življenje.«

Današnji svet potrebuje ljudi, ki govorijo z Bogom, da bi mogli govoriti o njem. Vedno moramo spominjati tudi na to, da Jezus ni odrešil sveta z lepimi besedami ali pozornost vzbujajočimi sredstvi, ampak s svojim trpljenjem in svojo smrtjo. Postava pšeničnega zrna, ki umrje v zemlji, velja tudi danes. Ne moremo dajati življenja drugim, ne da bi darovali svoje življenje: 'Kdor zaradi mene in zaradi evangelija izgubi svoje življenje, ga bo rešil', nam govori Gospod (Mr 8, 35).«

50-letnica drugega vatikanskega koncila

KAKO SEM KOT MLAD DUHOVNIK DOŽIVEL KONCIL

Spadam med tiste duhovnike, ki so bili posvečeni dve leti pred začetkom koncila. Lahko bi rekel, da sem tudi že »koncil-ska generacija«, kakor pravi dr. Rafko Valenčič, s katerim sva bila skupaj štiri leta v semenišču.

Že predkoncilске reforme, ki so se pričele po letu 1953, so bile nekako revolucionarne za Cerkev. Te reforme so bile na nek način olajšave, ki jih je Cerkev doživljala. Evhariistični post je bil skrajšan samo na tri ure pred obhajilom, kasneje pa samo na eno uro. To je spremenilo potek prvih obhajil, ki so bila dotlej že ob 6.00 zjutraj, potem pa so se premaknila na osmo uro in kasneje celo na deseto uro. Tudi pri desetih mašah je bilo – odkar ni veljal evhariistični post od polnoči do obhajila – vedno več obhajil.

Potem nova reforma: večerne maše. Tega si nismo mogli prej zamisliti. In prerokbe, da ko bodo »večerne maše, bodo nastali hudi časi«, se niso uresničile. Mnogi verniki so bili presrečni, ker so lahko zvečer prihajali k mašam in prejemale obhajilo. Prej niso mogli zaradi šole ali službe.

In leta 1956 je prišla reforma svetega tridnevja. Vse je bilo drugače kot prej. Prej je bilo vse ob jutranjih urah, sedaj popoldne ali pozno zvečer. Čeprav je bilo vse še latinsko s prevodi v slovenščino, je naenkrat postalo bolj razumljivo, bolj bogato. Veliki četrtek, veliki petek in velikonočna vigilija so postali

za vernike zares veliki teden, velike skrivnosti in svete skrivnosti, ki so nam bili prej zastrte in na nek način samo skrivnostne. Seveda so nam duhovnikom dale te spremembe veliko dela in poglobljanja ter tolmačenja vernikom in veliko vaj za pevce in strežnike pri teh obredih. Vse pa je zaživelo šele takrat, ko so bili ti obredi velikega tedna v domačem jeziku.

In potem je prišel koncil. Bil je oktobra 1958. leta, ko je bil izvoljen za papeža Janez XXIII. Spominjam se, kako smo v Jožefovi dvorani na Dolničarjevi 4 spremljali po radiu prenos tega dogodka, se čudili, kako je priletni papež odprl okno Cerkve, da bi jo prezračil, in kasneje napovedal še koncil. Vsemogoče kritike smo poslušali na njegov račun. In potem je prišel 12. oktober leta 1962. Ta dan je bil praznik materinstva prebl. Device Marije (in moj krstni dan, zato tega dneva ne bom nikoli pozabil). Vesel sem bil, da se je ta koncil začel pod Marijinim varstvom. Bil sem kaplan v Zagorju, imel sem nad 24 ur verouka na teden in to na treh krajih; vsako nedeljo po tri maše na različnih krajih. Naši škofje so šli v Rim na koncil, mi pa smo jih doma podpirali v molitvi. Vsak večer smo sledili slovensko oddajo Radia Vatikan in prebirali škofijske okrožnice, Družino, Cerkev v sedanjem svetu in drugo, da smo bili na tekočem, kaj se dogaja v Rimu. Na zasavskem pastoralnem

področju smo si izmenjavali mnenja in se posvetovali, kako naprej. Čutili smo, da v Rimu veje Sveti Duh.

Po dobrem letu zasedanja 2. vati-kanskega koncila je bila 4. decembra 1963 sprejeta in potrjena Konstitucija o svetem bogoslužju; nekaj let kasneje pa še dve instrukciji kot dodatek k tej konstituciji. Na prvo postno nedeljo naslednjega leta pa smo nekaj teh navodil že začeli uresničevati. Seveda smo začeli prebirati to konstitucijo, študirati, se posvetovati, si pomagati med seboj na rekolekcijah, konferencah in tečajih. Razlagali smo vernikom pri mašah, poučevali pevce in zborovodje, bralce in ministrante. Bilo je za vse nekaj novega, lepega, privlačnega, čutila se je prava pomlad v Cerkvi. Zavel je pomladni veter, novi Duh je zavel, staro drevo - Cerkev - je pognalo novo mladiko preko tega cerkvenega zbora.

Seveda so nekateri na spremembe gledali kot na nekaj, česar ni bilo v stari tradiciji, kot novotarije, kot neke vrste »novo vero«. Kar naenkrat ima sveta maša dva dela, prej je imela štiri dele, na isti dan greš lahko dvakrat k obhajilu, duhovniki koncelebrirajo in ne mašuje več vsak pri svojem oltarju, pri maši je več beril, novost so prošnje za vse potrebe, cela sveta maša je v domačem jeziku, vmes naj bi bila tudi tihota. Krsti naj bi bili vsaj enkrat na mesec med mašo, tudi birma naj bo med mašo, prav tako poroke, ime poslednje olje se zamenja z bolniškim maziljenjem in obred se malo predrugači.

Priznati moram, da smo bili tako mladi duhovniki kot tudi starejši navdušeni nad temi spremembami. Z veseljem smo počasi

začeli izvajati posamezne spremembe. Nanje smo pripravljali vernike in sodelavce, da so tudi oni z veseljem vse to dojemali in sprejemali. Govorili smo o tem pri katehezah in na obiskih po domovih. Škofje so nam pošiljali o tem pastirska pisma.

Začeli smo postavljati oltarje proti ljudstvu, ambone za božjo besedo, ozvočili cerkve, v ospredje premikali krstilnike. Tudi petje smo začeli prilagajati v pokoncilskem duhu (razne speve, odpeve, krstne pesmi ...). Imel sem srečo, ker sem imel v Zagorju dobrega organista, ki je bil zelo vesel vseh teh sprememb, sestavljal in komponiral je pesmi tako za maše kot za druge zakramente in zakramentale. Vedno sva se pred vsakim opravilom pogovorila. Skratka, ni nam bilo dolgčas. Tudi cerkve se niso praznile, ampak polnile.

Posebno veselje je bilo zame, ko smo dobili brevir v domačem jeziku in sem si oddahnil, da ni več vsaka malenkost opustitve pri brevirju smrtni greh.

Tudi ko se je koncil končal, je bil Marijin praznik, praznik Brezmadežne, 8. decembra 1965. Ne morem mimo svojega rojaka, takrat generalnega vikarja, dr. Stanislava Leniča, ki je budno spremljal koncilsko dogajanje in v ljubljanski stolnici izrekel tele besede: »Danes, na veličastni praznik Marije brezmadežne, morajo vse naše misli in naša srca biti to uro v svetem mestu, kjer se zaključuje najvažnejši cerkveni zbor v zgodovini Cerke ... Po pravici bomo lahko rekli: Tebe, Boga, hvalimo za onega neznatnega človeka, ki je bil od Boga poslan in mu je bilo ime Janez, za ono svetlo uro njegovega

pontifikata, ko ga je prvič obšla misel, da bi sklical cerkveni zbor. Vemo, da je bilo to delo Svetega Duha, saj je ves svet ostrmel ob tej novici ... Tebe, Boga, hvalimo, da si je na koncilu Cerkev kot dolgoletna romarica po tej zemlji obrisala svoj zaprašeni obraz in je spet postala mesto na gori, ki vabi in kliče k sebi vse ljudi dobre volje.«

Lenič je že kot župnik v Sodražici skrbel za lepoto bogoslužnega prostora. Kasneje je imel razna predavanja za duhovnike o prenovljenem bogoslužju; poskrbel je, da so koncilski dokumenti bili pravočasno prevedeni. Tudi sam je veliko prevajal; zelo zaslužen je bil za pripravo pokoncilskih bogoslužnih knjig, predvsem za prevod Rimskega misala leta 1975.

Res so se koncilna zasedanja v Rimu zaključila, toda koncil se je tedaj šele začel. Sveti Duh je prežehl koncilске očete in ti so potem prinesli ta ogenj v svoje škofije in navdušili tudi nas duhovnike in vernike. Začela se je prenova ne samo pri svetem bogoslužju, ampak tudi na drugih področjih, ki se jih je dotaknil koncil. Spominjam se, kako so verniki v Sodražici, kjer sem bil takrat župnik, komaj čakali nedelje, da bi slišali, kaj je govoril Duh koncilskim očetom in kako želi ta isti Duh obogatiti tudi nje. »Vedno nam poveste nekaj novega, lepega in spodbudnega; zares, v Cerkvi veje Duh kot še nikoli. Kako srečni smo, da pripadamo tej Cerkvi!« je rad ponavljal eden izmed veljakov te župnije v imenu vseh drugih. Tako so ljudje počasi odkrivali, kako je Cerkev neizčrpen rudnik milosti, ki se je po tridentinskem koncilu malo zanemarila in

zaprashila, sedaj pa je zopet lepa kakor mlada nevesta. Ljudski misijoni – imenovali so se koncilski misijoni - v tem času so to zavest še poglobili.

Zanimivo je bilo slišati tudi starejše vernike, ki vsega tega niso mogli dojeti. Ob neki priliki je stara mama vprašala svojega sina duhovnika: »Ti, Janez, povej mi no, kaj so pa to loiki. Naš župnik kar naprej govori s prižnice o nekih loikih.« (Prim. Dogmatična konstitucija o Cerkvi, 4. poglavje: Laiki)

Sedaj se slišijo glasovi, da bi bil potreben 3. vatikanski koncil. Na to odgovarja msgr. Justo Mullor Garcia (10. 1. 2013): »Drugi vatikanski koncil je bil tako aktualen, da ne potrebuje 3. vatikanskega koncila ... Drugi vatikanski koncil ni bil samo pastoralen; med sadovi tega koncila so prišla na dan tudi gibanja in diplomacija kot pota sodobnega dialoga.«

Ko sem bil v mednarodni duhovniški šoli življenja v Frascati, smo poglobljali tudi koncilске dokumente. Jezus je obljubil, da bo ostal z nami do konca sveta, zato smo odkrivali različne Jezusove navzočnosti: Jezus v božji besedi, Jezus v evharistiji, Jezus v bratu, Jezus v hierarhiji, Jezus v zakramentih itd. Tisto, kar me je posebej prevzelo, je bila pa Jezusova navzočnost, o kateri govori Mt 18, 0: »Kjer sta dva ali trije zbrani v mojem imenu, tam se jaz sredi med njimi.« Seveda je potrebno odkriti, kaj pomeni »biti zbrani v Jezusovem imenu«. In to sem tam odkrival, živel in to mi še danes daje polet in zagon v osebni in pastoralni življenju.

Zanimivo je tudi to, da skoraj ni koncilskega dokumenta, kjer ne bi bil citiran Mt 18, 20. Ta Jezusova navzočnost pa je bila na nek način zakrita skoraj petnajst stoletij. To je samo en drobec, ki mi ga je pomagal odkriti zadnji koncil.

Eden izmed posebnih sadov zadnjega koncila so tudi škofovske sinode. Le-te skušajo še vedno prevesti koncil v življenje.

Opažam, kako so sinodalni očetje na teh zborovanjih prežarjeni od Sv. Duha. Tudi celjski škof je prišel z zadnjega zasedanja o novi evangelizaciji ves ožarjen.

Teh sinod sem zelo vesel, spremljam jih in skušam v vsakdanjem življenju uresničevati.

Alfonz Grojzdek

O POKONCILSKI PRENOVI BOGOSLUŽJA

»To delajte v moj spomin« (1 Kor 11, 24)

Ob petdesetletnici začetka 2. vatikanskega cerkvenega zbora po odločitvi svetega očeta Benedikta XVI. obhajamo leto vere. Ob tem, ko znova prebiramo Katekizem katoliške Cerkve in se poglobljamo v skrivnosti veroizpovedi, ne pozabimo, da se naša vera hrani in krepi v svetem bogoslužju.

Sveti Tomaž Akvinski je evharistijo imenoval »vrhunec in dovršitev vsega duhovnega življenja«. S tem je lepo povzel zavest Cerkve, da je evharistija Jezusova živa navzočnost med nami in nujno potrebna hrana za naše odrešenje. Prav

v evharistiji smo kristjani povezani med seboj v času in zgodovini od zadnje večerje do danes.

Ko se zbiramo pri Evharistični daritvi, izpolnjujemo Jezusovo naročilo, ki je na moč preprosto: »To delajte v moj spomin«. Ob tako preprostem navodilu je razumljivo,

da se od prvih časov evharistija ne obhaja povsod na enak način – poznamo celo vrsto obredov tako na zahodu kot vzhodu. Prav tako se je obred sam skozi čas spreminjal in prilagajal.

Zadnja korenita sprememba rimskega obreda je bila pred petdesetimi leti kot sad koncila. Zanimivo, da je prav Konstitucija o svetem bogoslužju prvi sad koncila. Prav glede bogoslužja in potrebne prenove so si bili torej koncilski očetje najprej enotni in so prišli do soglasja. »Sveti cerkveni zbor si postavlja za nalogo: poskrbeti, da bodo verniki vedno bolj krščansko živeli; bolje prilagoditi potrebam našega časa ustanove, ki so spremenljive; pospeševati, kar bi moglo prispevati k edinosti vseh, ki verujejo v Kristusa; in okrepiti, kar bi pomagalo vse ljudi poklicati v naročje Cerkve. Zato sodi, da je njegova prav posebna naloga poskrbeti za obnovo in gojitev bogoslužja.« (B 1)

Po petdesetih letih smo se na spremembe v bogoslužju navadili in jih imamo za samoumevne. Tako kot pri vseh stvareh, ki so nam samoumevne, pa se nam duhovnikom lahko hitro zgodi, da postanemo površni, da sveto bogoslužje opravljamo mehansko.

Zanimivo, da so koncilski očetje, ko so opredelili namen prenove bogoslužja, izrazili tudi strah: »Ni pa nobenega upanja, da bi se to moglo zgoditi, če ne bodo prej dušni pastirji sami globoko prežeti z duhom in močjo liturgije ter tako postali v tem učitelji.« (B 14).

Ob zlatem jubileju Konstitucije o bogoslužju nam avtorji Konstitucije trkajo na vest in vabijo, da posvetimo več pozornosti oblikovanju naših bogoslužij. Vsi smo se v semenišču naučili maševati. Po petdesetih letih prenovljenega bogoslužja pa bi bilo za vsakega duhovnika koristno, da bi znova prebral ne samo Konstitucijo o bogoslužju, ampak tudi razne uvode in navodila za obhajanje različnih bogoslužji v raznih obrednikih. Potrebno je, da se v obrede vedno znova poglobljamo in se trudimo za njihovo čim bolj doživeto obhajanje. Misal nam nudi kar precej možnosti za pestro oblikovanje bogoslužij. Nekaj sprememb in novosti bo tudi v prenovljenem Misalu, ki naj bi kmalu izšel. V zadnjih letih so bile nekatere obredne knjige prenovljene. Kot vsak izdelek človeških rok niso brez napak, toda kljub temu ne razumem, zakaj imajo nekateri duhovniki do njih tak odpor. Večkrat se sliši »zame je dobro staro«, »staro je boljše« ...

Poskušajmo v letošnjem letu na novo odkriti lepoto bogoslužja in ga z dostojnim obhajanjem približati tudi našim vernikom. Trudili naj bi se na prvem mestu, da bi liturgična opravila obhajali pobožno in urejeno. Zavedali naj bi se, da »to, kar delamo v Njegov spomin«, ni nekaj mojega, zato naj bi se držali reda.

*Primož Bertalanč
voditelj Škofijske liturgične komisije*

Nova evangelizacija

DRUŽINA IN NOVA EVANGELIZACIJA

Kakor je želja Slovenskega pastoralnega načrta (PIP), da pridemo do osebnega, trdnega prepričanja na področju vere, da bo vera postala naš način življenja, tako ima tudi nova evangelizacija cilj, da posameznik in občestvo živita iz zaklada vere. Tako bomo verodostojni pričevalci v okolju, v katerem živimo in delamo in tako opravljali misijonsko dejavnost oziroma novo evangelizacijo.

Kraj, kjer se vse to lahko dogaja najbolj učinkovito, pa je družina. Tu je priložnost, da vsi družinski člani spoznajo, kako postaja življenje v družini lepše in kvalitetnejše zaradi povezanosti in prijateljstva z Bogom. Če hočemo z nekom vzpostaviti prijateljski odnos, je potrebno, da ga spoznamo. Kakor se v družini veliko pogovarjamo o gospodarskih, političnih, krajevnih in drugih zadevah, tako je potrebno, da se pogovarjamo tudi o verskih zadevah. Pogovor o kakšnem članku v verskem časopisu, lekciji iz veroučnega učbenika, ki so jo obravnavali otroci, prebranem odlomku iz sv. pisma, kakšni oddaji na TV, ki obravnava versko ali moralno tematiko, pa tudi Katekizem katoliške Cerkve ali za mlade Youcat in še marsikaj je priložnost, da poglobimo in utrdimo svojo vero. Če se hočemo za vero, za Boga odločiti, jo moramo najprej poznati. Mnogi se o teh stvareh, razen pri verouku, ne pogovarjajo. Kakor je za kvaliteten odnos

med zakoncema odločilen pogovor, tako je tudi v odnosu do Boga – vere. Res je, da je vera milost, toda Bog daje to milost tistemu, ki jo je pripravljen sprejeti. Naj bo leto, ki je pred nami, v družinah leto, ko bomo Boga bolj spoznali, da ga bomo lahko bolj ljubili.

Iz osebne odločitve za Boga, ki je naš Oče, pa sledi tudi odnos – živeti v prijateljstvu z Njim. To prijateljstvo pa utrjujemo v družini na različne načine. Prav gotovo je skupna molitev, čeprav je kratka, priložnost, da povabimo Boga v družino, saj je Jezus rekel: »Kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz sredi med njimi«. Seveda ne bosta zakonca in družina pozabila tudi na Božjo mater Marijo, ki je tudi v Kani Galilejski pri Jezusu posredovala, da se je vse lepo izteklo. Molitev naj bo tista vez, ki bo povezovala družino tudi s tistimi člani, ki morda takrat ne bodo prisotni, vendar bodo vedeli, da družina moli tudi zanje.

Odnos z Bogom v družini še posebej utrjuje in pogloblja zakramentalno življenje. Otroci opazujejo svoje starše, kakšen odnos živijo z Bogom: ali gredo k sv. maši, sv. obhajilu, sv. spovedi. Po teh in drugih zakramentih daje Bog svojo milost – pomoč, da lažje živimo kot dobri ljudje in kristjani. Tudi prejem zakramentov sv. krsta, prve sv. spovedi in sv. obhajila ter sv. birme je pri otrocih čisto drugače doživeto, če se z njimi pripravlja vsa družina. Verna družina mora

biti okolje, v katerem bodo otroci in odrasli doživeli lepoto krščanskega življenja in spoznali, da je lepo biti kristjan. Naj ob vsem tem opozorim, da naj starši ne pozabljajo blagoslavljat svoje otroke, saj so oni duhovniki v družini in naj tudi oni radi sprejemajo blagoslov ob zakonskih jubilejih in ob drugih priložnostih. Če bo vera v družini živeta, jo bodo otroci, ko bodo odrasli, rade volje posredovali tudi svojim otrokom.

Seveda pa ne more biti družina kakor otok, ki je popolnoma odrezan od sveta. Člani družine so povezani z drugimi ljudmi na različne načine. Tudi verni posamezniki in družine smo povezani v večje skupnosti: župnije, škofije, vesoljno Cerkev. V teh skupnostih doživljamo občestvo med seboj in z Bogom, utrjujemo svojo vero in

spoznavamo, kaj lahko naredimo dobrega tudi kot skupnost. Ta povezanost je za vsakega zelo pomembna, ker vsak lahko s svojimi sposobnostmi, spoznanji, darovi, izkušnjami in preizkušnjami bogati tudi druge. Zato vsaka res verna družina sodeluje tudi v življenju župnije in s tem tudi širše Cerkev. Zakonske skupine, šole za starše, pevski zbori, ministriranje, oratoriji in še veliko drugih stvari je na voljo, da dajemo in s tem še več prejemamo za svoje krščansko življenje. In vse to bo poglobilo našo vero, da bomo veseli, da smo kristjani in živimo v verni družini ter to želimo posredovati tudi drugim.

Jože Miklavčič
voditelj Škofijskega odbora za družino

DRUŽINA V KROVNEM DOKUMENTU »PRIDITE IN POGLEJTE« (PIP)

Ko se fant in dekle pripravljata na poroko, se nujno soočita z vprašanjem: »Kje bova živela?« Imeti človeka dostojno bivališče je njegova temeljna potreba in danes tudi temeljna pravica.

Predstavljamo si, da imamo gradbeno parcelo, dovoljenje za gradnjo, kupljen gradbeni material, zakoličeno gradbišče in mi se lotimo zidave. Ker **predpostavljamo**, da moremo graditi na sveže pokošeni trati ali na pesku (brez ustreznih temeljev oziroma temeljne plošče), začnemo zlagati zidake in po določenem času ugotovimo in se čudimo, ker se na

eni strani vse nagiba in podira. Sprašujemo se: »Kje smo zgrešili?« Odgovor je jasen: »Imeli smo *napačne predpostavke!*«

Podobno pri mnogih posameznikih oziroma družinah poteka gradnja »duhovne zgradbe«. Zidake kot so: molitev, razne oblike bogoslužja, družinska romanja, branje Svetega pisma, zakramenti ... zlagajo/mo na

»trato ali pesek«. Po določenem času (birma, po kateri velika večina birmancev odpade od Cerkve) se čudimo in sprašujemo, kje smo zgrešili. Odgovor: imeli smo **napačne predpostavke**. Nismo pomislili, da gradimo brez temeljev. To PIP imenuje: pozunanjenost na pripadnost, servisiranje obredov oziroma duhovni aktivizem. Sklep PIP-a: **NUJEN JE PREMİK OD TRADICIONALNE K OSEBNI VERI**, saj brez tega premika duhovna rast ni možna.

Kaj pomeni **premik k osebni veri**? Ko sem bil krščen, so se zame in mojo »pripadnost Kristusu« odločili moji starši in botri. Ko odrastem in sem sam sposoben osebne in zaveštnega odločanja, sem dolžan odločitev staršev in botrov osebno potrditi. To se zgodi, ko mi je evangelij (vesela novica - kerygma) oznanjen na tak način, da osebno »srečam (izkustveno doživim) Jezusa« in ob tem srečanju v svojem srcu slišim besede: **»Kaj pa ti praviš, kdo sem?«** (Mr 8, 29). Moj osebni odgovor je moja osebna odločitev - moj osebni DA Kristusu. **Le na temelju osebne odločitve ZA KRISTUSA lahko gradim svojo duhovno zgradbo.**

Dokler ne bomo navdušeni nad Kristusom, njegovim življenjem, smrtjo in vstajenjem, z osebnimi pričevanji in primernimi oblikami nove evangelizacije našli pot do src ljudi (**»Vera je iz oznanjevanja, oznanjevanje pa je po Kristusovi besedi«**, Rim 10, 17), ki bodo Jezusu rekli svoj osebni DA, mu izročili svoje odnose in svoje domove, ne moremo in ne smemo od njih pričakovati ali zahtevati, da bodo več in bolje molili, meditirali, se versko poglabljali, brali Božjo besedo, skrbeli za verski tisk, gojili družinsko bogoslužje, služili skupnosti ... Brez osebne srečanja z živim Bogom je vse to lahko le dodatni aktivizem.

V Letu vere imamo priložnost in dolžnost, da se najprej mi, pastoralni delavci, vprašamo: »Kakšno je moje osebno izkustvo srečanja z živim Bogom? Se zavedam, da moram to izkustvo vsak dan znova obnavljati in ga nadgrajevati? Je Jezus zame res živ? Mu dovolim, da v meni dela in me oblikuje?« Šele ko bom na ta vprašanja pozitivno odgovoril, bom postal njegova priča (Apd 1, 8) in me bo lahko pošiljal »oznanjat Božje kraljestvo in ozdravljat bolnike« (Lk 9, 2).

Dani Siter

POSTNI NAGOVORI ZA LETO VERE

Komisiji za oznanjevanje, ki jo vodi g. Jože Pibernik, je bilo na Tajništvu ŠPS naročeno, naj za Leto vere pripravi za postne nedelje homilije z razlago veroizpovedi kot pripravo na slovesno izpoved vere po župnijah na velikonočno vigilijo. Komisija je to naročilo izpolnila in izdala pet postnih nagovorov, ki jih lahko uporabite pri sv. maši ali v raznih skupinah oziroma za lastno meditacijo. Te nagovore vam bomo poslali po pošti, najdete jih pa tudi na spletni strani.

*Božidar Metelko
voditelj PS*

ZDAJ JE ČAS MILOSTI, ZDAJ JE ČAS REŠITVE

V letu vere lahko verniki prejmejo popoln odpustek

Namen leta vere je spodbuditi vernike k spoznavanju njihove vere, obenem leto vere katoličanom ponuja duhovno pomoč pri njihovi rasti v odnosu do Kristusa. Kot poroča Radio Vatikan, so na praznik Povišanja svetega Križa v Vatikanu izdali dekret, v katerem je zapisano, da bo v času leta vere, torej od 11. oktobra 2012 do 24. novembra 2013 vernikom ponujena možnost popolnega odpuščanja.

V dekretu, ki ga je podpisal veliki penitenciar, kardinal Montiero de Castro, je zapisano, da popoln odpustek sme prejeti resnično skesani vernik pod tremi običajnimi pogoji: zakramentalna spoved, prejem svetega obhajila in molitev po namenu svetega očeta. **»Popoln odpustek je odpuščanje časne kazni pred Bogom za tiste grehe, katerih krivda je že odpuščena«** (KKC 1471). Kristjan ga lahko prejme zase za izbrisanje krivde lastnih grehov, daruje pa ga lahko tudi za druge, tako žive kot mrtve. Popoln odpustek lahko pridobi ob naslednjih priložnostih: vsakokrat, ko vernik poroma k papeškim bazilikam, v katacombe, katedrale, stolnice, manjše bazilike ali druge svete kraje. Tam naj prisostvuje kakšnemu svetemu obredu ali drugi pobožnosti, lahko pa se tudi ustavi ob krajši meditaciji. Obisk enega od svetih krajev naj še pobožno sklene

z molitvijo očenaša, izpovedjo apostolske vere in z molitvijo k blaženi Devici Mariji.

Popoln odpustek je mogoče pridobiti tudi ob obhajanju slovesnih praznikov, kot so Gosподovi prazniki, prazniki Device Marije in apostolov ter praznikov zavetnikov cerkva. Ob priložnosti leta vere pa ga je mogoče pridobiti še ob dveh priložnostih. Prva je ob obisku cerkve, v kateri je bil vernik krščen. Tam naj kristjan obnovi svoje krstne obljube. Druga možnost pa je ob poslušanju vsaj treh nagovorov o odlokih drugega vatikanskega cerkvenega zbora ali členih vere iz Katekizma katoliške Cerkve.

Redovnice v klavzuri in puščavniki ter preostali pobožni verniki, ki jih ovirata starost ali kakšna resna bolezen, lahko prav tako prejmejo popoln odpustek, če ti niso navezani na kakršen koli greh in imajo namen, da čim prej izpolnijo tri običajne pogoje (spoved, obhajilo, molitev po namenu svetega očeta). Ti se lahko na poseben način duhovno pridružijo jubilejnim slovesnostim ali romanjem s tem, da usmiljenemu Bogu darujejo svoje molitve in trpljenje.

Povzeto po www.druzina.si

Za novomeško škofijo je v letu vere glede prejema popolnega odpustka škof msgr. Andrej Glavan izdal naslednji odlok:

Apostolska penitencierija je izdala odlok o popolnih odpustkih v Letu vere.

Za novomeško škofijo določam naslednje cerkve, kjer se pod običajnimi pogoji lahko prejme popolni odpustek vse do konca leta vere. To so:

- stolnica sv. Nikolaja v Novem mestu
- cerkev Marijinega vnebovzeta na Zaplazu
- župnijska cerkev sv. Jerneja v Kočevju
- župnijska cerkev sv. Mohorja in Fortunata v Žužemberku
- župnijska cerkev sv. Petra v Črnomlju
- župnijska cerkev sv. Jerneja v Šentjerneju

Rektoriji cerkva naj poskrbijo, da bo v cerkvi na vidnem mestu označeno, da ima cerkev ta privilegij in da bodo objavljeni pogoji za prejem popolnega odpustka, predvsem pa za čim pogostejšo priložnost spovedovanja.

ŠKOFIJA NOVO MESTO

POŽIVIMO OBHAJANJE PETIH PRVIH SOBOT PO FATIMSKO

Smo v letu vere. Za vse velja Jezusovo povabilo: »Spreobrnite se in verujte evangeliju« (Mr 1, 15). Za svoje in tuje grehe je treba delati pokoro. Naši škofje nas vabijo, da v ta namen obhajamo pet prvih sobot na fatimski način.

Letošnje leto mineva 70 let, odkar so se po naročilu papeža Pija XII. sredi vojnih grozot leta 1943 verniki po vsem svetu in pri nas posvetili Marijinemu brezmadežnemu Srcu. Na to posvetitev so se v ljubljanski škofiji pripravili z obhajanjem petih prvih sobot. V Sloveniji se od leta 1992 izročamo Mariji na njen največji praznik, 15. avgusta. Letos se bomo na to bolj temeljito pripravljali z obhajanjem petih zaporednih prvih sobot, kakor sta Jezus in Marija naročila fatimski vidkinji sestri Luciji. Sadovi so odvisni od naše dobre priprave. Blaženi Alojzij Grozde je januarja 1943 v domači župniji hotel širiti to pobožnost in jo je dovršil s svojo mučeniško krvjo.

Kdor bo na fatimski način obhajal pet prvih sobot, mu **Marija objublja vse milosti, ki so potrebne za zveličanje**. Pogoj je, da se v duhu zadoščevanja, pokore in sprave Marijinemu brezmadežnemu Srcu:

- 1) spovemo svojih grehov,
- 2) prejmemo zadostilno sveto obhajilo,
- 3) zmolimo en del rožnega venca in

4) v povezanosti z Devico Marijo četrte ure premisslujemo eno ali več skrivnosti rožnega venca:

5) vse to v duhu zadoščevanja, pokore in sprave.

Kdor bo vzljubil prvosobotno pobožnost, jo bo obhajal vse življenje. Prva je tako prvosobotno pobožnost vse življenje obhajala fatimska vidkinja sestra Lucija, ki je svoji birmanski botri pisala: »Kar mene zadeva, se nikoli ne počutim tako srečna kot takrat, kadar se približuje prva sobota.«

p. Anton Nadrah OCist.

Priporočilo novomeškega škofa msgr. Andreja Glavana

Meseca julij in avgust sta že počitniška meseca, zato priporočam, da v novomeški škofiji opravimo to pobožnost od februarja do junija. Ker obhajamo prvi petek in soboto skupaj, pride junijska pobožnost prav na praznika Jezusovega srca in spomin Marijinega Brezmadežnega srca 7. in 8. junija.

O pomenu te pobožnosti smo že brali v Sporočilih in v Družini, zato to pobožnost združeno z molitvijo za svetost duhovnikov in nove duhovne poklice zelo priporočam. Branje za te prve sobote je že izšlo v posebni knjižici.

PASTORALA GLUHIH IN NAGLUŠNIH SLOVENIJE (PGNS)

Pastorala gluhih in naglušnih Slovenije (PGNS) je kategorialna pastorala z namenom duhovne oskrbe gluhih in naglušnih oseb na vseslovenski ravni. Omenjena pastorala na slovenskem deluje že vrsto let. V zadnjem času je v naši pastoralni prišlo do opaznih sprememb. V PGNS

si prizadevamo, da bi v čim krajšem času v vsaki (nad)škofiji dobili pastoralne delavce (duhovnike, redovnike in laike), ki bi se z veseljem lotili učenja slovenskega znakovnega jezika (SZJ) in bi se posvetili pastoralnemu (misijonskemu) delu med gluhihimi. PGNS Deluje preko Pastoralnih centrov za gluhe in naglušne (PCGN), ki jih PGNS ustanavlja po župnijah v bližini kakšnega močnejšega društva gluhih in naglušnih. Doslej je PGNS ustanovila 7 tovrstnih centrov:

- celjska škofija:
- župnija Sveti Duh (**PCGN Celje**),
- kopraska škofija:
- župnija Kristusa Odrešenika (**PCGN Nova Gorica**),
- ljubljanska nadškofija:
- župnija Ljubljana-Črnuče (**PCGN Ljubljana**),
- župnija Kranj-Šmartin (**PCGN Kranj**),
- mariborska nadškofija:
- župnija sv. Peter pri Mariboru / Malečnik/ (**PCGN Maribor**),
- župnija sv. Ožbalt (**PCGN Ptuj**),
- novomeška škofija:
- župnija Novo mesto-Šmihel (**PCGN Novo mesto**).

V omenjenih Pastoralnih centrih gluhih in naglušnih dejavnosti potekajo enkrat mesečno. Če ta potekajo v dopoldanskem času (nedelja), potem gre samo za sveto mašo v SZJ. Če gre za dejavnosti v popoldanskem času (delavnik ali nedelja), potem

gre za naslednje dejavnosti: znakovna sveta maša, po sveti maši kateheze in priprave na prejem zakramentov, nato še neformalno srečanje udeležencev. Omenjene pastoralne centre po Sloveniji duhovno oskrbuje en duhovnik.

Struktura delovanja PGNS

Po večletnem delovanju kakšnega območnega Pastoralnega centra gluhih in naglušnih (PCGN), ki ga v glavnem sestavljajo gluhi, ki obvladajo SZJ, PGNS izvede volitve za Pastoralni svet (PS), ki je podoben kot ŽPS. PS je posvetovalni organ voditelju PGNS in ima tajnika in blagajnika, ki ju zaenkrat imenuje voditelj PGNS.

Uradni jezik PGNS

Uradna jezika v naši pastoralni sta slovenski znakovni jezik (SZJ) in knjižna slovenščina. Sodelavci in animatorji so v stanju z gluhihmi komunicirati v znakovnem jeziku. Vse dejavnosti pri nas potekajo neposredno v SZJ ali pa so s pomočjo tolmačev gluhih posredovane v SZJ.

Poslanstvo PGNS:

- celostna duhovna in zakramentalna oskrba gluhih in naglušnih (v SZJ) in njihovih slišičih svojcev: obhajanje zakramentov, duhovno vodstvo, svetovanje ...;
- kateheze odraslih gluhih in priprave gluhih na prejem svetih zakramentov. Veliko gluhih je le krščenih, niso pa vsi prejeli prvega svetega obhajila. Še manj jih je takih, ki so prejeli zakrament svete birme. Najdejo se tudi taki gluhi, ki ne vedo, ali so

sploh kdaj bili kršчени, želijo pa si, odkar imajo duhovnika, ki obvlada SZJ, da bi bili aktivni kristjani;

- verouk za gluhe otroke v SZJ;
- izobraževanja gluhih in naglušnih v SZJ;
- prizadevanje za obuditev znakovnega petja (v ta namen ima PGNS otroški zborček (zborček župnije LJ.- Barje), kjer se slišiči otroci usposabljaajo za komunikacijo in petje v slovenskem znakovnem jeziku z namenom, da bi gluhih in naglušnih omogočili dostop tako do cerkvenih kot ljudskih pesmi);
- ozaveščanje slišičih o pomenu SZJ za gluhe in naglušne ter usposabljanje animatorjev za delo z gluhihmi in naglušnihmi;
- opismenjevanje gluhih v znakovni pisavi (Sutton Sigh Writing), ki upošteva miselni sistem slovenskega znakovnega jezika (de facto je zelo malo gluhih, ki obvladajo miselni sistem govorne slovenščine);
- izdajanje revije PRISLUHNITE NAM! (štiri številke letno);
- izdajanje zgibank in brošur v zvezi sveta tišine;
- v izdelavi je priročnik za učenje znakovnega zapisovanja SZJ;
- v nastajanju je slovar SZJ v Suttonini znakovni pisavi;
- prilagoditev obstoječih molitvenih obrazcev v miselni sistem SZJ in njihov natis;

- romanja in izleti;
- družinski dnevi za gluhe in naglušne v Portorožu (v sodelovanju s Slovensko Karitas);
- počitnice za gluhe otroke v okviru Karitasovih tednov v Portorožu (Biseri - v sodelovanju s Slovensko Karitas).

Pastoralni napotki duhovnikom, ki ne obvladajo znakovnega jezika

Do gluhe osebe smo pozorni, ji pokažemo, da smo jo opazili in se z njo vsaj na osnovni ravni lahko tudi pogovarjamo. Pri pogovoru nam gluha oseba lahko bere z ustnic in upamo, da nas bo že nekako razumela. Pri tem je pomembno, da v pogovoru z gluho osebo ne mrmramo, ampak se z njo razločno pogovarjamo. Med pogovorom z gluho osebo glave ne premikamo sem ter tja in jo gledamo v oči, sicer bo dvomila v naše resnične namene.

Do gluhe osebe se ne vedemo, kakor da gre za mentalno prizadeto osebo, saj to ni.

Gluho osebo in njene svojce, ki živijo v vaši župniji, seznanite z dejstvom, da imamo v cerkvi na Slovenskem urejeno duhovno oskrbo gluhih in naglušnih v SZJ.

Svojcem gluhih svetujete, da naj gluha oseba, ki živi v vaši župniji, postane član PGNS ali pa njene podatke, z njenim soglasjem, posredujte na naš urad (pisarno): PGNS, Stare Črnuče 13, 1231 Ljubljana ali pa na naš e-mail: pastoral.a.gn@gmail.com.

Med tiskovino duhovniki svojim župljanom omogočite dostop do zgibank

in brošur, ki jih izdaja Pastoralna gluhih in naglušnih Slovenije s ciljem boljše obveščeniosti kristjanov o delovanju PGNS in o problematiki sveta tišine.

V župnijskem listu občasno spregovorite o naši pastoralni, ali pa vam za besedilo o delovanju naše pastore pomagamo tudi mi. Pišete nam lahko na naš elektronski naslov.

Če v vaši župniji poznate kakšnega gluhega kristjana, lahko občasno pridem k vam in z vami somašujem v SZJ ter tako tudi sliščim pokažemo, za kaj gre oz. kako poteka sveta maša v SZJ.

Zanimivo vprašanje

Katera invalidnost je težja: gluhot ali slepota?

Na zastavljeno vprašanje ni lahko podati enostavnega odgovora. Obe invalidnosti sta zelo težki, omejevalni in težko primerljivi druga z drugo. Z ene strani so gluhi lahko vozniki, slepi pa ne; gluhi vidijo vidni svet, slepi so za to danost prikrajšani; slepi so lahko popolnoma deležni vseh informacij po radiu in televiziji in lahko sledijo predavanjem na fakulteti, medtem ko so gluhi prikrajšani tako za radijske kot televizijske informacije, če te niso predvajane v znakovnem jeziku. Moramo vedeti, da večina gluhih ne razume ali pa pomanjkljivo razume podnapise. Zato so podnapisi le za naglušne, ne pa tudi za gluhe. Brez pomoči tolmačev gluhi ne morejo slediti predavanjem na fakulteti.

***Edi Strouhal
vikar za PGNS***

ODNOS DUHOVNIKA DO LJUDI

Tudi duhovniki potrebujemo spodbude za svoje duhovniško delo na svojih župnijah. Časi za vero niso prijazni, spreminjajo se življenjske razmere, pojavljajo se novi učitelji duhovnega življenja in mnogi ljudje jim nasedajo. Na Cerkev se strelja z vseh strani z vsemogočimi topovi. Opažamo, da je obiskovalcev svete maše vedno manj. Kam lahko pelje takšna pot, si lahko mislimo. Zgleda, da so se ljudje odločili za dolgo potovanje na morju z ladjo, ki nima dobrega kapitana. Kaj pa takšna plovba pomeni, si lahko mislimo.

Novomeški škof Andrej je tudi v tem pastoralnem letu zbral duhovnike na seminar v Strunjanu. Povabljeni so bili ugledni predavatelji, ki so nam pripovedovali o sedanjem položaju v Cerkvi in družbi ter nam podajali smernice, po katerih bi morali v bodoče delati. Predavali so nam profesor iz papeške univerze Gregoriana v Rimu, uspešen župnik največje župnije v Sloveniji, znani novinar in televizijski komentator ter še nekaj drugih odličnih predavateljev. Veliko lepega in koristnega smo v treh dneh slišali. Skoraj preveč. Težko bo neki podeželski župnik, ki je poleg duhovniških opravil obremenjen še s sto drugimi, delal to, kar dela neki zelo sposoben duhovnik, ki ima ob sebi še ekipo uspešnih duhovnikov in laikov. Morda bi bilo potrebno misliti tudi na to, da bi nam enkrat spregovoril o

svojem delu na župniji čisto navadni župnik, ki dela na povprečni župniji.

Druga korist srečanja pa je bila, da smo bili skupaj. Še bolj smo se v teh dneh spoznali, si izmenjali svoja mnenja in postajali kot ena velika družina. Na svoje župnije smo se vračali z novimi spoznanji in tudi z vprašanji, kako bomo lahko vse to uresničili v praksi.

Na poti domov sem se ustavil pri svojem nekdanjem sošolcu, zdaj župniku na zelo dejavni in verni župniji. Namesto da bi sedela v župnišču in se pogovarjala, me je povabil na krajši sprehod. Na zemljo je že padal mrak, ko sva se vračala v prijetnem pogovoru nazaj v župnišče.

Potem pa sta prišla naproti mlada žena in otrok. Mislim sem, da se bomo srečali z običajnim pozdravom. Prijatelj me je presenetil. Prijazno je pozdravil ženo in otroka, potem pa namenil nekaj pristrčnih besed mladi deklici. Zazrl sem se v obraz tega otroka. Kakšna neizmerna sreča je sijala z njega. Bila je presrečna, da se je župnik sklonil k njej in bil do nje tako prijazen. Pobožal jo je po njenih črnih laseh in ji povedal, da jo ima rad. Potem se je obrnil do žene, ki je bila mati te osemletne deklice. Tudi z nje je bilo čutiti veselje, da je župnik pokazal tolikšno simpatijo do njenega otroka. Povedala mu je, kako gre hčerka rada k verouku in sv. maši. Tudi tokrat sta namenjeni k maši.

Izmenjala sta še nekaj stavkov, iz katerih je bilo slutiti, da je to ena od njegovih zelo vernih in uglednih farank.

Ko sva se od njiyu poslovila, sem prijatelja vprašal, kdo je ta žena, do katere je bil tako prijazen. Menil sem, da je vsaj članica župnijskega pastoralnega sveta ali kakšne molitvene skupine. Povedal mi je, da je žena sicer še mlada, ima pa za seboj dokaj pestro zgodovino. Nekaj časa je preživela pri fantu na večji kmetiji. Pri njem ni ostala dolgo, zdaj da živi z drugim moškim. »Je pač ena od ranjenih žensk, ki jih tudi moramo imeti radi in jim stati ob strani. Samo obsojanje jim nič ne koristi«.

Ob tem sem se spomnil na odnos, ki ga imajo nekateri duhovniki do takih ranjenih ljudi. Včasih je to lahko prezirljiv pogled, ostra beseda, obsojanje. Nema lokrat se to zgodi ob podeljevanju botrskih potrdil, nekateri pa pokažejo tak neprijazen odnos celo ob pogrebih, ko so ljudje najbolj občutljivi. »Moral sem jim enkrat že povedati, kar jim gre. Ne morem trpeti takšnega življenja, ki ga živijo«. Seveda si človek, ki doživi takšno srečanje, ne bo nikoli več upal stopiti pred duhovnika. V globini srca mu bo ostala zagrenjenost, če že ne odkrito sovraštvo. Ljudje neradi prestopijo prag župnišča. Pred kratkim sta mi to priznala celo fant, ki že dolga leta ministrira, in dekle, ki pri maši že več let bere berilo. Skoraj dva meseca sta potrebovala, da sta se odločila za udeležbo na mladinskem srečanju. »Ni lahko prestopiti

foto: splet

župnijskega praga,« sta dejala. Tako je, pa naj si to priznamo ali ne.

Tiste dni na seminarju sem slišal veliko lepih besed. Pri župniku in svojem sošolcu pa sem videl, kako je potrebno ljudi, h katerim si poslan, predvsem imeti rad. To je tudi danes edina metoda, kako priti do ljudi in prenoviti našo Cerkev. Če bi danes vsi duhovniki sprejeli način dela in imeli takšen odnos do ljudi, kot ga ima ta duhovnik, potem bi Cerkev imela veliko večji ugled, kot ga ima. Danes se lahko srca ljudi osvoji samo z dobroto in ljubeznijo in veliko manj z vsemi mogočimi metodami, pastoralnimi prijemi, predavanji, govori. Sam bi si želel, da bi nam nekdo na predavanjih in duhovniških srečanjih odkrival in nas spodbujal prav k tej dimenziji duhovniškega delovanja in bi nas predvsem opozoril na načelo postopnosti in zorenja, ki ga moramo vedno upoštevati tudi pri naših vernikih. Nismo še na cilju, smo šele na poti.

Jože Pacek

TRETJI STEBER – PROJEKT »KARITAS DOMA«

Nov evangelizacija, v katero smo poklicani, pred nas postavlja tudi nove izzive. Če liturgijo in oznanjevanje uresničujemo kolikor je mogoče dobro, pa je dobrodelnost kot pastoralna dejavnost v samih povojih. V zadnjih 20-ih letih se je prostovoljstvo znotraj Župnijskih karitas prijelo, ni pa še v polnosti zaživelo. Zgled polnega delovanja so pravzaprav misijonske župnije in prav Pedro Opeka je s svojim delom pravi zgled. Četudi bo kdo rekel, da v Sloveniji ne potrebujemo misijonskih pristopov, pa se bo to že v nekaj letih obrnilo na glavo. Ne samo, da bodo cerkve vse manj obiskovane, ampak bodo ljudje za zadovoljitev svojih potreb oblikovali drugačne modele solidarnosti, v katerih pa ne bo krščanske misli in duha. Na drugi strani pa sedanjo dobrodelnost v obilni meri podpira Evropska unija s svojim programom hrane, ki bo v naslednjem letu ugasnil. V novi perspektivi se ukrep seli na področje sociale, ki nima toliko sredstev, pa tudi podpora nabavi hrane ne bo več v ospredju, saj so v EU prepričani, da je to naloga vsake države posebej. V zaostrenih gospodarskih razmerah pa državni proračun ne bo zmožni nadomestiti sedanjih ukrepov. Izhod bo potrebno poiskati v pogojih, ki so nam na voljo.

Ob iskanju različnih možnosti za razvoj prostovoljstva, ki bi istočasno imel tudi dodano vrednost, je potrebno preiskati

obstoječe vire, predvsem tiste, ki jih na nivoju župnije še ne izkoriščamo v namen pastoralne. Tu mislim tako na premoženjske možnosti, človeške potenciale, kakor tudi na pastoralne izzive.

Spoznanje, da je sedanji razvoj dela prostovoljstva v Župnijskih karitas zastal predvsem na nudenju materialne (hrana, obleka, počitniška dejavnost, šolske potrebščine) in finančne pomoči, postavlja pred nas izziv, da poiščemo nove oblike dela, ki bodo nadgradile paleto možnosti za udejanjanje ljubezni do bližnjega.

V ta namen sem poimenoval eno od takih možnosti »Karitas doma«, s čimer sem želel opisati naslednja izhodišča:

- materialne možnosti so v pretežnem delu na razpolago brez dodatnih vlaganj;
- v prostovoljski ponudbi uporabiti praktična znanja prostovoljcev;
- v pastoralni proces in v prostovoljstvo pritegniti tudi prejemnike pomoči;
- v župnijskem okolju dvigovati zavest in potrebo po solidarnosti in socialni občutljivosti;

Karitas doma

Večina župnij ima v premoženjski bilanci tudi nepremičnine, zemljišča in gozdove.

Vse to je potencial za vključitev v službo bližnjemu. Karitas doma kot pilotni projekt je zasnovan na uporabi obdelovalnih površin: njive, travniki, gozdovi, sadovnjaki, vinarji. Proizvodnja hrane praviloma presega zgolj potrebe župnišča, zato so lahko vse ostale količine na razpolago za pomoč ekonomsko šibkim župljanom. Da bi to lahko realizirali, je potrebno zadostiti naslednjim izhodiščem:

- v okviru Župnijske karitas imenovati vodjo programa, ki potem okoli sebe zbira prostovoljce;
- župnija odstopi vsa ali le posamezna zemljišča za namene in cilje, ki jih Župnijska karitas predhodno sprejme – če je potrebno tudi prostorske kapacitete v gospodarskih poslopih;
- Župnijska karitas s to ponudbo sodeluje z drugimi Župnijskimi karitas v izmenjavi asortimana proizvodov za oblikovanje raznolike ponudbe prejemnikom;
- program vsebuje poleg fizičnih aktivnosti tudi različne oblike dela z ljudmi: oblikovanje in širjenje kvalitete medsebojnih odnosov, utrjevanje krščanskih vrednot, širjenje duhovnega obzorja in izkustvene osebne vere, prenašanje praktičnih znanj, utrjevanje občestvenosti, solidarnosti in socialne občutljivosti.

Finančni vidik

Praviloma se za izvajanje ukrepa uporabi najmanjši možni obseg denarnih sredstev. To pomeni, da naj posamezen projekt raste

v okviru finančne zmožnosti Župnijske karitas. V sistem finančne podpore lahko vstopi Škofijska karitas v okviru letnih programov. Ostale finančne možnosti Župnijska karitas išče v okviru lokalne skupnosti preko javnih razpisov za financiranje humanitarne pomoči, eventualnih programov na državnem nivoju oziroma v programih EU s področja socialne pomoči. V pridobivanje teh pomoči se vključi tako Škofijska kakor Slovenska karitas.

Iz organizacijskega vidika financiranje ni sporno, saj ima vsaka Župnijska karitas svoj TRR.

Primer pilotnega projekta VRTNINE

Župnija odstopi v obdelavo posamezne obdelovalne površine kot so vrtovi in njive. V prostovoljsko skupino vodja projekta vključuje stalne in občasne sodelavce. Praviloma je potrebno, da ima vsaj nekaj stalnih sodelavcev, ki se jim glede na možnosti priključijo občasni sodelavci za izvajanje konkretnih del (oranje, okopavanje, nega rastlin, priprava pridelkov za delitev ...)

Glede na zahteve tehnološkega procesa vodja tudi planira opravila in zagotavlja potrebno število prostovoljcev. S temi prostovoljci izvaja tudi program duhovne in osebne rasti posameznikov. Pri tem delu programa je zaželeno pomoč duhovnika.

Pri izvajanju programa eden od prostovoljcev vodi tudi dnevnik, ki vsebuje vse potrebne podatke in vsebine tako s področja izvajanja del kakor s področja dela z ljudmi.

Najmanj pa naj obsega sezname udeležencev in časa, vrste nalog, podporni program za prostovoljce. Iz teh podatkov vodja pripravi periodična in letna poročila. Župnijska karitas izvede po potrebi in možnosti evalvacije (lahko večkrat letno), na katerih lahko posamezne cilje in naloge modificira v smeri dviga kvalitete in učinkovitosti.

V kolikor je na škofijski ravni oblikovano ustrezno telo, se letna poročila vseh projektov v škofiji zbirajo in iz dobrih praks tvorijo navodila in pripomočki za izboljšave na vsakem naslednjem projektu.

Ocenjujem, da bi bilo najlažje začeti s projektom pridelave vrtnin, ker je dovolj znanja pri ljudeh, pa tudi sam nabor opravil je obvladljiv.

Vse podrobnosti pa je potrebno doreči na konkretnem primeru v konkretni župniji, ko je narejena ocena izvedljivosti, ki vsebuje najmanj predstavitev in potrditev na ŽPS, imenovanje vodje in ožje delovne skupine (ima lahko mentorje za posamezne naloge) in zagotovitev materialnih pogojev za izvedbo.

Ta program je bil predstavljen tako na seji svetovalcev škofa kakor na duhovni obnovi prostovoljcev v novembru v Šentjerneju. V kolikor se bo katera Župnijska karitas odločila, da ugrizne v to jabolko, sem pripravljen sodelovati v pilotnem projektu in voditi evalvacije ter pripraviti navodila na osnovi pridobljenih izkušenj.

Marjan Dvornik

BLAŽENI ALOJZIJ GROZDE – 70. OBLETNICA MUČENIŠKE SMRTI

Spominska maša na Mirni - 1. januarja 2013

»Ne boj se, mala čreda, kajti vaš Oče je sklenil, da vam da kraljestvo.« (Lk 12,32)

So dogodki, ki se jih ne da prezreti in ne morejo preiti v pozabo. Eden iz množice teh dogodkov je tudi mučeniška smrt bl. Alojzija Grozdeta, prvega razglašena mučenca naše Slovenije. Gotovo je mučenec še veliko. V Grozdetu lahko gledamo njihovega predstavnika in ob njem lahko

molimo in upamo, da dočakamo še kakšnega mučenca, ki nam bo postal svetilnik na poti naše vere.

Prav na novega leta dan leta Gospodovega 2013 je preteklo 70 let, odkar je na Mirni dijak Alojzij Grozde prestal mučeniško smrt predvsem zaradi njegove trdne in pokončne

vere in zagovarjanja krščanskih vrednot. Takoj po prestani mučeniški smrti so mnogi v njem zaslužili svetost in mučeništvo. Iz znanih razlogov pa se je postopek za ugotavljanje le tega začel nekaj desetletij kasneje in je bil končan v letu 2010 z njegovo razglasitvijo za blaženega mučenca naše vere.

Ljudje so ves čas stali na različnih bregovih glede mučeništva in njegove razglasitve za blaženega. In tudi danes je tako. V župniji (verjetno pa tudi širše) je tako nekaj ljudi na tistem bregu – ni vse čisto res in ni bilo tako; drugi so nekje na sredini in pravijo – poslušajmo obe strani, ampak ne naredimo ničesar; spet drugi so popolnoma neodločeni; in nazadnje gotovo mala čreda, ki v njem gleda vzornika, priprošnjika – preprosto svetnika.

Osebnostno pa me bolj zaposluje vprašanje ali kar dejstvo, da tudi ta mala čreda slovenskih katoličanov še ne ve točno, kam in kako umestiti naše blažene. Če želimo, da se naši blaženi "primejo" med ljudmi, sem prepričan, da bi jim morali vsak veliki dogodek v zvezi z življenjem svetniških kandidatov približati preko bogoslužja in molitve. Gotovo je veliko premalo obhajati slovesno le uradni godovni dan. Hvala Bogu se postulator g. Luzar trudi za mesečno bogoslužje in molitev

na Zaplazu, kjer so njegove relikvije. Menim pa, da bi ne škodovalo tudi po drugih krajih, ne nujno povezanih z življenjem blaženega, ljudi spomniti in hkrati organizirati molitev, mašo ... Tako se bo v nas usidrala misel na domače svetnike in zavetnike.

V naši župniji, župniji mučeništva, tako že več kot desetletje, prav na novo leto, dan smrti bl. Alojzija, organiziramo molitev najprej v cerkvi, včasih po poti do kraja mučeništva in na samem kraju smrti, v gozdu pod gradom, kjer stoji križ. Drug pomemben dan obhajamo 23. februarja, na dan, ko so mirnski otroci našli njegovo truplo. Čeprav včasih pride le malo ljudi, se spleča vztrajati. Ti ljudje so lahko kot kvas – malo ga potrebujemo, da vse testo prekvasi. Morda ob tem tudi ta mala čreda pogreša večjo zavzetost svojih in vodilnih pastirjev.

Veseli pa me dejstvo, da je lani, v letu 2012, mnogo romarjev našlo pot do kraja mučeništva. Sam sem sprejel okrog 42 avtobusov z romarji od blizu in daleč. Mnogo jih

je priromalo, ne da bi se najavili, tako da je število še nekoliko večje. Bogu hvala za to. Opažam pa, kako malo ti romarji in duhovniki pred romanjem v te kraje vedo o blaženem mučencu. Ne malo primerov je bilo, ko sploh niso vedeli, da je kraj mučeništva prav Mirna. Prav obhajanje dogodkov iz življenja blaženega in kratek spomin v molitvi tudi drugje po župnijah bi marsikatero nevednost premagala in hkrati spodbudila ljudi k češčenju in priporočanju k blaženemu.

Za zaključek razmišljanja pa še kratko poročilo o novoletnem bogoslužju na Mirni. Okrog stiškega opata p. Janeza Novaka nas je bilo pri mašni daritvi zbranih še sedem duhovnikov. Pri maši je bilo kljub novoletnemu dnevu preko 250 ljudi. Skoraj vsi pevci so pod vodstvom mladega organista Joškota Smoleta, ki je leta 2010 nosil Grozdetove relikvije na razglasitvi za blaženega v Celju, lepo in občuteno peli Grozdetove in božične pesmi. Premislimo pa še nekaj poudarkov iz pridige stiškega opata p. Janeza Novaka: *»Obhajamo spomin na 70. obletnico mučeništva blaženega Alojzija Grozdeta. Pred 70-imi leti, približno v tem času kot smo danes zbrani pri sv. maši, je bil dijak Alojzij Grozde pri daritvi sv. maše v stiški baziliki. Na pobudo ljubljanskega škofa Gregorija Rožmana je opravljal pobožnosti prvega petka in v Stični je našel priložnost za spoved in obhajilo. Blaženi Alojzij Grozde se je ogrel in navdušil za te pobožnosti. Goreče je opravljal pobožnosti prvega petka in prve sobote in za to navduševal še druge, zlasti fante iz Marijine kongregacije. [...] Ko so ga partizani ob prihodu na Mirno prijeli, so pri*

njem našli več podobnic v čast Brezmadežnemu Srcu Marijinemu, ki so bile takrat na voljo za opravljanje devetdnevnice v čast Fatimske Gospe. Doma je želel širiti pobožnost prvih sobot, kot je povedal svojemu sošolcu na Strugah. Zasljučevalci so te podobice smatrali za sovražno propagando, kar dodatno potrjuje, da je pretrpel smrt zaradi vere. V Stični je torej prejel sv. obhajilo, »Sonce mojega življenja,« kakor je poimenoval evharistijo, ni pa vedel, da ga je to Sonce zadnjikrat pobožalo z milostnimi žarki. Ni vedel, da je bilo to sv. obhajilo zadnje v njegovem zemeljskem življenju, da je bila to njegova popotnica za večnost. Morda je to slutil, saj je slutnjo o smrti večkrat izrazil pred prijatelji.« Homilijo je opat Janez Novak zaključil z besedami: *»Spoštovane sestre in bratje, od prvih krščanskih stoletij dalje je v Cerkvi veljalo prepričanje, da je kri mučencev seme novih kristjanov. Danes prosimo vsemočnega Očeta v nebesih, da bi kri mučenca Alojzija Grozdeta, ki je napojila zemljo vaše župnije, bila seme novih, prenovljenih kristjanov, kristjanov, ki se bodo trudili živeti po Božji volji. Alojzijevega mučeniška kri pa naj izprosi blagoslova za novo evangelizacijo v Cerkvi na Slovenskem.«*

Podpisani sem zaključil slovesno mašo z besedami: *»Prepričani smo, da se je Alojzij Grozde, ko so ga prijeli in odpeljali na kraj trpljenja, zazrl tudi v našo župnijsko cerkev svetega Janeza Krstnika, s svojim pogledom še zadnjič objel Jezusa in nebeško Mater Marijo ter ju prosil za pomoč v tiski in trpljenju, ki ga je čakalo. Kljub krutosti, ki jo je na Mirni doživel, smo danes hvaležni, da ga po 70. letih kot blaženega častimo v naši župnijski cerkvi*

in darujemo mašo v njegovo čast. Prosimo ga, naj nas s svojim zgledom utrjuje v zvestobi Bogu in resnici, ter nas spodbuja k zglednemu krščanskemu življenju.»

Po maši smo se odpravili še v gozd pod mirnski grad ob potok Vejeršca, kjer smo zmolili litanije v čast bl. Alojziju. Ob križu so stale male jaslice in ob njih prvič tudi relikvije blaženega. Le te so ljudje v navzočnosti

postulatorja g. Igorja Luzarja ob koncu počastili s poljubom ali dotikom. Ob koncu lahko rečem – lep dan je bil. Dan čiščenja in priprošnje k blaženemu. Tudi vas bralce vabim, da se v najrazličnejših potrebah radi priporočate in izročate našemu blaženemu mučencu Alojziju Grozdetu!

Robert Hladnik

70. OBLETNICA POŽIGA AJDOVCA IN SPREJEM RELIKVIJ BLAŽENEGA ALOJZIJA GROZDETA

»Naj polje v Tvojem varstvu, Mati, spi

in oče, mama, bratje, vas domača!«

(bl. Alojzij Grozde)

Tragični dogodki v Ajdovcu, ki so se zgodili v noči iz 11. na 12. december 1942, so našo župnijo močno zaznamovali. Tisto noč so partizani napadli vas, premagali vaško stražo in zažgali cerkev, župnišče in Gnidovčev dom. V tem spopadu in kasneje kot ujetnikov je padlo preko 40 fantov. Spomin na te dogodke še ni pozabljen. Ko sem se pripravljal na slovesnost, sem se srečal s pretresljivimi zapisi in pričevanji.

V sredo, 12. decembra 2012, smo se ob zadnjih sončnih žarkih zbrali na kraju, kjer je pred 70. leti stala župnijska cerkev. Na mestu, kjer je bil tabernakelj, sedaj stoji križ, ki ga je ta večer blagoslovil župnik g. Janez Zaletel. Med blagoslovom in pesmimi so me pretresale misli: »Požgali so cerkev. Polili

foto: Fotostudio Maver

z bencinom in zažgali, da je zgorelo vse, zgorrel je tudi tabernakelj in v njem Najsvetejše. Tako je podoba hostije, kruha, zgorela. Za svojo ljubezen, s katero med nami prebiva, je bil naš Gospod tako grdo poplačan«. Po sveti maši pa smo še dolgo ostali v cerkvi, molili in poslušali pričevanja tistih, ki so te dogodke sami doživljali. Nismo hoteli odpirati starih ran, čeprav je marsikatera solza zameglila oko. Ta večer ni bilo obtoževanja in kazanja s prstom na drugega. Ves čas pa je bilo nehote vendar, kakor je pričakovati od pravih kristjanov, čutiti odpuščanje.

Slovesna sveta maša, ki jo je daroval naš škof msgr. Andrej Glavan, je bila v nedeljo, 16. decembra 2012, ob 10. uri. V svoji pridigi nam je spregovoril o zaupanju v Boga in o vedno ponovnem iskanju poti sprave. Vesel sem bil, ko je gospod škof govoril o Božji dobroti, ki se je pokazala na najbolj očiten način, saj smo dobili novo, moderno, večjo in zelo lepo cerkev in nov oltar, kjer naš župnik vsak dan opravlja daritev svete maše.

Ob tej priložnosti je naša župnija iz rok postulatorja msgr. Igorja Luzarja prejela relikvije blaženega mučenca Alojzija Grozdeta. To je poseben blagoslov, zlasti za našo

mladino, da bi imela svetel vzor svetosti v najtežjih trenutkih življenja in velikega priprošnjika pri Bogu.

Sveta maša je bila obogatena s čudovitim petjem našega župnijskega zbora ter z manjšim orkestrom in nekaj pevci pod vodstvom g. Toneta Rozmana ml., ki je prvi dal idejo za obletnico tega dogodka. Gre mu velika zahvala za požrtvovalnost pri pripravi te slovesnosti. Poleg mogočnega petja in polnega kora pa je bil poln tudi prezbiterij, katerega smo poleg škofa, postulatorja in domačega župnika napolnili bogoslovci in škofov tajnik g. Janko Pirc, oba domača duhovnika, g. Ciril Murn in g. Anton Gnidovec. Povabilu pa sta se odzvala tudi p. Simon Peter Berlec OFM in g. Tone Pust CM, ki sta na poseben način zelo povezana z našo župnijo. Povabilu so se odzvali tudi člani Nove Slovenske zaveze.

Po končani sveti maši smo bogoslovci pripravili akademijo. V njej smo prikazali dva velika pastirja Cerkve na Slovenskem, njuno skrb in požrtvovalnost v najtežjih časih naše zgodovine, ki sta s pogumom in odločnostjo branila Cerkev in vero. Pridigo škofa Gregorija Rožmana, ki jo je imel v ljubljanski stolnici 10. januarja 1943, med spravno pobožnostjo za bogoskrunstvo v Ajdovcu, je v njegovi vlogi prebral bogoslovec Bernard Rožman. V drugem prizoru pa je bilo prikazano zaslišanje škofa Vovka na OZNI v zvezi z birmo v Ajdovcu (na Selih) leta 1947. Škofa Vovka je odigral bogoslovec Branko Jurejevčič, člana OZNE pa bogoslovec Simon Virant.

Ti težki trenutki zgodovine so boleč spomin, a ravno iz tega časa so zrasli mnogi slovenski svetniki in mučenci, ki so nam zgled vztrajnega zaupanja v Boga, ki je edina pot, resnica in življenje za večno srečo.

*»Ne daj, da kri to zemljo pognoji,
ne daj, da belih cerkvic več ne bo,
naj rod moj ne umrje, naj živi!«*
(bl. Alojzij Grozde)

Boštjan Gorišek

PODELITEV SLUŽB BOGOSLOVCEM

V nedeljo, 6. januarja 2013, na praznik Gospodovega razglasenja oziroma sv. treh kraljev sva bogoslovca prvega letnika, Branko Jurejevčič in Tadej Strniša, v obredu podelitve služb prejela službo bralca (lektorat). Slovesno somaševanje in podelitev služb je vodil škof Andrej Glavan in v pridigi poudaril povezovalno modrih z nami, kako naj tudi mi služimo Kristusu in se z njim srečujemo skozi sočloveka. Po sveti maši je sledilo še srečanje g. škofa s starši vseh bogoslovcev naše škofije, ki smo ta dan prejeli službe. Škof je po kosilu prebral tudi nekaj misli iz pisma kardinala Maura Piacenze, ki govori o materah duhovnikov in bogoslovcev. V njem se jim v imenu Cerkve zahvaljuje in jih spodbuja, da darujejo svoje življenje, molitve, trpljenje in stiske pa tudi svoje veselje za zvestobo in svetost božjih služabnikov. Skupaj z bogoslovci

iz drugih škofij, ki so nam pomagali pri slovesnosti, in drugimi gosti pa smo tudi zapeli nekaj pesmi. Po kosilu smo se odpravili na svoje domove in tam zaključili popoldne.

Služba bralca – lektorat

V letih priprave na duhovniški poklic bogoslovci prejmejo nekatere službe, ki se predvsem nanašajo na sodelovanje pri bogoslužju.

Tako z vsako novo sprejeto službo prihajajo bliže oltarju. Službo bralca Božje besede ali lektorat uvrščamo med posebne Cerkvene službe, ki jo bogoslovci prejmejo v prvem letniku. Bralec ima pri maši svojo lastno službo, ki jo more sam opravljati, čeprav so navzoči drugi pomočniki višjega reda (akolit, diakon), zato mora biti kandidat za tako službo zares sposoben in dobro pripravljen. Služba branja ni predstojniška, ampak strežniška služba. Bralec tako pri bogoslužju bere Božjo besedo (berila in psalm) in jo tudi oznanja drugim vernikom predvsem pri katehezi. Tudi v osebnem življenju naj bi se vedno bolj poglobljal v premišljevanje Svetega pisma.

*Tadej Strniša,
bogoslovec*

Akolit – služabnik oltarja

Ko smo Boštjan, Štefan, Roman in jaz, bogoslovci 3. letnika novomeške škofije, bili postavljeni v službo mašnega pomočnika, smo se odločili, da bomo skrbeli za službo pri oltarju, pomagali diakonu in mašniku pri liturgičnih opravilih, še posebej pri maši. Določeni smo tudi kot izredni delivci obhajila bolnikom, zaupano nam je izpostavljanje Najsvetejšega v javno čaščenje in shranjevanje v tabernakelj. Motuproprij papeža Pavla VI. o postavitvi v službo bralca in mašnega pomočnika pravi: *»da bo ta (kandidat) naloge lepše opravljal, če se bo bolj goreče in pobožno udeleževal evharistije, saj se z njo hrani in vedno globlje dojema njeno vsebino«*.

Kot mašni pomočniki se moramo truditi, da si prisvojimo vse tisto, kar ima zvezo z javnim bogoslužjem in si prizadevamo razumeti notranji in duhovni pomen. S tem korakom se bomo mogli vsak dan popolnoma darovati Bogu in bomo mogli biti v svetišču zgled vsem s svojim resnim in spoštljivim vedenjem. Liturgija nam ne sme postati dejavnost nekega kluba, kroga prijateljev; sprejemamo jo iz vse Cerkve in z namenom Cerkve. Na evharistijo smo povabljeni vsi – tam te sprejemam kot gosta, kot brata: to je moje življenje in si pod zaščito mojega življenja. Evharistija nam ni igra, je resničnost in vzvišenost, ki mora odmevati v nas tako, da živi. Imeti moramo iskreno ljubezen do skrivnostnega Kristusovega telesa, božjega ljudstva, še posebno do bolnih, ostarelih in onemoglih, saj je bistvo duhovniškega poslanstva služenje besedi in služenje zakramentu, hkrati služenje človeku s strani Boga in služenje človeka za Boga.

Papež Benedikt XVI. je v neki pridigi rekel: *»Postanite resnični služabniki besede, živite v njej in živite po njej, da jo boste ponavzočevali. Postanite služabniki evharistije in Gospodove ljubezni, ki je v njej in tako postanite služabniki sreče, ki se vam bo vračala«*. Bog nam daj, da bomo novi akoliti lahko živeli po teh besedah in se zavedali, da sta pomembna beseda in Kruh: hostija in molitev, da bomo lahko živeli svoje nadnaravno življenje.

*Matej Gnidovec,
bogoslovec*

MLADI V RIMU - TAIZÉ 2012/2013

V času novoletnega praznovanja smo se mladi iz Slovenije odpravili na 35. Taizé - evropsko srečanje mladih v italijansko mesto Rim. Naš odhod je bil 27. decembra v večernih urah. Vsi mladi smo se na to srečanje predhodno pripravljali z različnimi srečanji, molitvijo, pogovori itd. Nočna vožnja z avtobusom nas je pripeljala do mesta Rim. Iz Slovenije je na srečanje peljalo 5 avtobusov. Vsaka država je imela v Rimu svoj prijavi center in iz tega centra smo bili poslani po skupinah ali posamezno v različne rimske župnije. Jaz sem bil v skupini, v kateri nas je bilo 14 mladih (8 iz župnije Leskovec, bogoslovca Gabriel in Matej, Benjamin ter

dva s Primorske: Tine in Deni). Na začetku se nismo vsi poznali med sabo, vendar smo imeli veliko priložnosti in možnosti biti skupaj, tako da smo se lahko spoznali. Po nekaj urah hoje in vožnje z metrojem smo le prispeli v župnijo, v kateri smo bili nastanjeni. Pri izhodu iz postaje metroja so nas že pričakali župljani in nas z avtomobili odpeljali na župnijo. Župnija se je nahajala v mestu Acilia pri Ostiji (na jugu Rima in blizu morja). V sprejemni dvorani smo se prijavi in izvedeli, kje bodo naša prenočišča. Nekateri iz naše skupine so bili pri družinah, sedem nas je dobilo ključe od stanovanja in smo bili popolnoma sami v opremljenem stanovanju.

foto: Mateja Gačnik

Mislim, da smo vsi bili veseli in srečni nad nastanitvijo. Veselje je bilo zato veliko, kajti nikoli na takšnih srečanjih ne veš, kje bo tvoja streha nad glavo in ali boš na toplem ali boš imel toplo vodo. Vse prepustiš v Božje roke. V času bivanja in spoznavanja mesta so potekala različna srečanja in spletnja novih poznanstev in prijateljstev. Vsak dan smo zjutraj imeli v župniji molitev, pri kateri smo sodelovali vsi mladi iz vseh narodnosti, nastanjenih v župniji (Slovenci, Hrvati, Belorusi, Italijani in Srbi). Bila so res lepa molitvena srečanja, ko si lahko opazoval in spremljal, kako mladi izkazujejo svojo vero in koliko jim to v življenju pomeni. Nekateri so nam res lahko zgled. Imeli pa smo tudi mi veliko možnosti za svojo osebno in poglobljeno molitev. Kadar se ozreš okrog sebe, lahko opaziš mlade kot prostovoljce, ki so usmerjali in delili hrano tisočim mladim. Na teh mestih si večkrat rečeš Bogu hvala za mlade, ki znajo pristopiti do človeka in mu dati tisto, kar potrebuje in se tudi zna nasmehniti na ulici kljub temu, da te vidi prvič. Ob spremljanju in srečevanju te tisočglave množice si velikokrat postavljaš vprašanja: Je slovenski mladinec ali mladinka željan biti prijazen in sprejemljiv do drugih in brez »jamranja« potovati skozi življenje? Je vesel, da živi? Je vesel, da je veren in moli? Hrepeni po lepem in urejenem življenju? Koliko in kaj vse naredijo duhovniki ali drugi mladinski voditelji, da so mladi pristni in željni čim več dobrega? In še mnogo vprašanj sem si postavljaj. Pa sem vendar prišel do osebnega sklepa, da je mladi človek v Sloveniji največji odraz družbe, okolja, staršev, voditeljev in

duhovnikov, s katerimi je v stiku. Ne obsojajmo mladih in ne govorimo o njih kot o nekih neukrotljivih in nevzgojenih bitjih, kajti to so bitja, ki znajo biti iskrena, dobrosrčna in ljubezniva. Biti jim moramo zgled in stebri močne opore v življenju.

Po skupnem kosilu smo se odpravili na ogled mesta in njegovih znamenitosti. Obiskovali smo različne bazilike, ostanke antične dobe itd. Redno in z veseljem smo obiskovali tudi skupne molitve v rimskih bazilikah, ki so bile polne mladih ljudi. Tudi molitev na trgu Svetega Petra, ko je bila skupaj s papežem. Ves čas ogledov smo bili povezani v prijateljskem vzdušju, smehu in prepevanju slovenskih pesmi po ulicah, na postajah metroja in v metroju.

Praznovanje novega leta je bilo tudi res prijetno. Zvečer smo vsi mladi iz vseh

narodnosti imeli v župniji večerjo, ki so jo pripravili domačini. Sledil je zabavni program. Ob 23. uri smo se odpravili v cerkev in novo leto pričakali v molitvi. Zunaj je bilo že zelo živahno vzdušje, kateremu smo se pridružili tudi mi. Z veseljem smo si zaželeli vse lepo in dobro v novem letu in v mislih te želje pošiljali tudi v domovino, domačim, prijateljem. 2. januarja smo v poznih večernih urah prispeli domov v Slovenijo.

Bil je izvrsten teden v Rimu. Poln obudovanja. Novo doživetje za tiste, ki so bili

že večkrat na taizejskih srečanjih, še najbolj doživeto pa je bilo za tiste, ki so bili prvič. Pri marsikom so bila presežena pričakovanja, ustvarila se je želja in pričakovanje prihodnjega srečanja v Stuttgartu. Ob teh srečanjih pa rasteš v pokončnega in pravega kristjana. Oblikuješ se v duhovno, odgovorno, zrelo, samostojno, odločno, solidarno in ljubeznivo osebo do sebe, do Boga in do bližnjega.

*Dejan Pavlin,
diakon*

SREČANJE MLAJŠIH DUHOVNIKOV Z VODSTVOM ŠKOFIJE

V sredo, 16. januarja 2013, je vodstvo škofije Novo mesto organiziralo srečanje z mlajšimi duhovniki z izobraževanjem, seznanjanjem in pogovorom, da bi nas usposobili za samostojno vodenje župnij. Pogovarjali smo se o skrbi za duhovne, pastoralne, pisarniške, gospodarske in ekonomske zadeve, ki duhovnika spremlja jo na župniji. Tiste, ki smo župniki že po več kot pet let, je konkretna problematika zanimala, saj se vsakodnevno srečujemo z njo, kaplanom pa so bile mnoge od tem še tuje in nezanimive, saj jim še ni zaupana odgovornost samostojnega župnikovanja.

Pomemben se mi je zdel poudarek g. škofa, da se boji duhovnika, ki več dela kot moli, saj je vsak od duhovnikov v nevarnosti, da

opusti molitev in postane obrtnik, ali kar je še huje, da izgubi vero. V ekonomiji Cerkve se vedno znova postavlja vprašanje o poštenosti upravljanja z denarnimi darovi vernikov in ostalega premoženja. Če ne želimo biti dvolični, naj si vsak duhovnik prizadeva za poštenost upravljanja premoženja tako do župljanov, škofije in države.

Zagotovo je takšno srečanje in izobraževanje dobrodošlo, saj se lahko z vodstvom škofije pogovorimo o konkretnih stvareh. Bilo bi dobro, da bi skupina, ki pripravlja permanentno izobraževanje duhovnikov, taka srečanja še naprej organizirala s skrbno izbiro povabljenih duhovnikov.

Jože Pibernik

P. MARKO NOVAK – NAGRAJENEC SPLOŠNE BOLNIŠNICE NOVO MESTO

Na tradicionalnem predno-voletnem srečanju zaposlenih v Splošni bolnišnici Novo mesto so podelili nagrade petim sodelavcem bolnišnice kot priznanje za njihovo dosedanje prizadevno delo na svojem področju. Med nagrajenci je bil v letu 2012 tudi vsem dobro poznani p. Marko Novak OFM, ki mu ob tem iskreno čestitamo.

V internem glasilu *Vizita* novomeške bolnišnice lahko preberemo naslednjo utemeljitev: »V bolzni je človek v svoji krhkosti potreben preproste človeške bližine. Pater Marko že osem let prihaja k bolnikom kot brat frančiškan, kot duhovnik, kot služabnik svojim bratom in sestram. Paciente spremlja v njihovi skrivnosti, z velikim spoštovanjem in ljubeznijo. V njihovem trpljenju se nenehno uči odnosa, odprt je za besedo, za molk, za poslušanje, za molitev v srcu, ki neprestano kot žuboreč potok izvira iz duha in srca in po milosti spremlja ta odnos. Kot bolniški duhovnik bolnim in trpečim izroča dar upanja. Ob srečanju z njim pacienti čutijo, da jih spoštuje, vzljubi, da čuti z njimi, zato mu radi prisluhnejo. V bolnikih okrepi zaupanje: človeško bližino v zvestobi, povezanost v molitvi, zakramente - da bodo

zdržali, vztrajali, da se bodo borili, da ne bo ugasnilo njihovo upanje ...

Takrat pa, ko bolezen napreduje in bolniki hudo trpijo, ko pride čas poslavljanja – takrat še posebej začutijo toplino človeške bližine, pristne in iskrene besede, ponižnega molka ter poslušajočega in čutečega srca, ki moli. V vsem tem je navzoča milost, ki človeka dviga, mu

daje upanje, moč in zaupanje, ga odpira svetlobi, da se bo lahko prepustil, ko pride ura smrti.

Pater Marko Novak pa svoje pozornosti in ljubeznivosti ne deli le z bolniki, v veliki meri jo sprejemamo tudi zaposleni. Njegov vedno prijazen pozdrav, nasmeh in stisk roke, iskreno voščilo ob prazniku in drobne pozornosti nam polepšajo še tako naporen dan.«

Nagrado so poleg p. Marka prejele še Jožica Prešeren, srednja medicinska sestra z Očesnega oddelka, Danica Mravinec, odgovorna diplomirana medicinska sestra Urološkega odseka, Metka Miklič, dr. med., specialista anesteziologije in vodja Protibolečinske ambulante, in Bernarda Bobič, diplomirana medicinska sestra iz Centra za dializo.

*Povzeto po glasilu Vizita, št. 58,
december 2012.*

DOKUMENT »PRIDITE IN POGLEJTE« O DOBRODELNOSTI

»Dobrodelnost sodi k bistvu pastoralnega delovanja. Vztrajali bomo pri dosedanjih oblikah dobrodelnosti in jih vzpostavljali v župnijah, kjer ni še nobene organizirane oblike. Poleg splošne krepitve dobrodelnosti jo moramo razširjati tudi na nova področja« (PiP, čl. 128). Krovni dokument v različnih poglavjih govori o dobrodelnosti, kot eni izmed posebnih oblik pričevanja in oznanjevanja. To je tudi spodbuda za novo evangelizacijo. Da bi se tudi sodelavci karitativnih dejavnosti lahko dobro pripravili za načrtovanje ter izvedbo krovnega dokumenta na področju dobrodelnosti, bo organiziran poseben študijski dan na katerem se bomo seznanili z vsebino dokumenta »Pridite in pogledjte«.

Študijski dan bo **v soboto, 9. februarja 2013 ob 10. uri v veliki dvorani Baragovrga zavoda v Šmihelu**. Dokument nam bo predstavil **član strateškega sveta p. Marjan Čuden OFM**, župnik župnije Ljubljana – Vič. Na to srečanje ste lepo povabljeni člani škofijske komisije karitativnih dejavnosti, tajniki in sodelavci ŽK in vsi tisti ki delate na področju dobrodelnosti v župnijah. Župnike prosimo da bi poskrbeli, da bi bil na srečanju prisoten vsaj en član iz njihove župnije, ki v župniji sodeluje na področju dobrodelnosti.

Igor Luzar
**voditelj Škofijske komisije
karitativnih dejavnosti**

»PRIDITE IN POGLEJTE« V NOVOMEŠKI ŠKOFIJI

Začelo se je. Najprej z začudenjem, kaj vse se od nas duhovnikov in zlasti od ŽPS pričakuje. V rokah imamo drobni brošurici v sklopu *Nашega poslanstva: Leto vere ter Pridite in pogledjte*, vsebina pa se nanaša na vsa področja naše vernosti in napoveduje **slovenski pastoralni načrt** za prenovo prakse naše dejavnosti nove evangelizacije.

V jeseni so bila vsaj v nekaterih župnijah redna mesečna srečanja ŽPS, 17. 11. pa je bilo **škofijsko srečanje za zastopnike župnij**, ki naj bi bili steber pastoralne prenove. Osemdesetim udeležencem je s. Magda Burger vsebinsko predstavila smernice SPS iz dokumenta *Pridite in pogledjte* za naše delo v smeri poglobitve osebne vere, da bomo zares glasniki Božje navzočnosti.

Na nedeljo Kristusa Kralja je bilo v vseh naših dekanijah študijsko, družabno in povezovalno **srečanje članov ŽPS**, ki je že tradicija. Udeležila se ga je slaba polovica vseh članov ŽPS. Povsod so predavatelji izhajali iz vsebine leta vere ter pastoralnih smernic *Pridite in pogledjte*.

Pred nami pa je nov izziv. V soboto, 16. februarja 2013 ob 9.00 bo v Baragovem zavodu v Šmihelu pri Novem mestu **nadaljevanje izobraževanja za sestavljanje in uresničevanje pastoralnega načrta**. Cilj srečanje je usposabljanje tajnikov in članov ŽPS za načrtovanje znotraj župnije. Poleg duhovnikov sta iz posameznih župnij povabljeni vsaj po dva člana ŽPS in drugih župnijskih skupin. Naši gostje bodo: dr. Mojca Bertonec, tajnica Škofijskega urada za laike Nadškofije Ljubljana, g. Igor Dolinšek, župnik in voditelj Pastoralne službe Nadškofije Ljubljana, ter g. Matej Cepin, strokovnjak načrtovalnega dela.

Škofijsko romanje članov ŽPS na Zaplaz bo na nedeljo Dobrega Pastirja, 21. aprila 2013. Ob 15.30 bodo pričevanja o delu pastoralne prenove iz posameznih dekanij, molitev za duhovne poklice in sv. maša. Izhodišče za vsa razmišljanja in molitev bo: KRSTNA POKLICANOST.

France Dular
voditelj odbora za ŽPS

NOVA VERSKA ODDAJA NA VAŠEM KANALU

Na pobudo novomeške televizije **Vaš kanal** bo škofija Novo mesto odslej skrbela za tedensko versko oddajo, ki jo bo predvajal Vaš kanal. Ta dogovor sta sprejela vodstvo televizije in škof Andrej Glavan.

Nova pet minutna oddaja bo vsebovala nedeljsko duhovno misel, ki jo bo pripravil kakšen duhovnik, redovnik, redovnica, laik. Naslov oddaje bo **Nova obzorja** in bo na sporedu vsako nedeljo ob 12.

uri. Začela se bo z mesecem februarjem. V februarju bo oddaje pripravil Janez Gril, v mesecu marcu pa generalni vikar Božidar Metelko. Skrb za versko oddajo bo nato prevzel Odbor za medije pri Komisiji za oznanjevanje s koordinatorjem Jankom Pircem.

Prva oddaja bo na sporedu Vašega kanala v nedeljo, 3. februarja, ob 12. uri. Župnike prosimo, da vernikom priporočijo ogled oddaje.

Upamo, da se bo z Novimi obzorji po domovih Dolenjcev in Slovencev v duhu nove evangelizacije razširilo tudi sporočilo miru in ljubezni.

ROMANJE KRIŽA SLOVENSKEGA DNEVA MLADIH V PRIPRAVI NA SVETOVNI DAN MLADIH

Papež Benedikt XVI. je za geslo letošnjega svetovnega dneva mladih v Rio de Janeiru v Braziliji izbral geslo: »Pojdite in naredite vse narode za moje učence« (Mt 28,19). V poslanici za pripravo na to srečanje vabi mlade, naj se pripravijo na svetovni dan mladih, saj nas Jezusovo naročilo v letu vere še toliko bolj zadeva.

V pripravi na svetovni dan mladih bo tako po škofijah romal križ slovenskega dneva mladih. V našo škofijo bo prispel 4. februarja in romal po dekanijah do 17. februarja 2013. 18. februarja 2013 ga bomo predali škofiji Celje.

Križ SDM bo v:

- ponedeljek, 4. 2. - 7. 2. Veliki Gaber (dekanija Žužemberk)
- četrtek, 7.2. Tržišče (dekanija Trebnje)
- sobota, 9.2. župnija Semič (dekanija Črnomelj)
- nedelja, 10.2. zvečer Kočevje (dekanija Kočevje)
- četrtek 14. 2. zvečer pri maši 18h: Otočec (dekanija Novo mesto)
- sobota, 16.2. – zvečer župnija V. Dolina (dekanija Leskovec)
- nedelja, 17.2. – zvečer odide križ v škofijo Celje, v župnijo Videm - Krško

Lepo povabljeni, da se ob križu skupaj z mladimi zbiramo, molimo in prosimo za sadove svetovnega dneva mladih.

*Janez Jeromen
voditelj Škofijskega odbora
za mladino*

Karitas

Škofijska karitas Novo mesto

VAS VLJUDNO VABI NA LETNI
OBČNI ZBOR

2. marca 2013,

v veliki dvorani Baragovega zavoda,
 Smrečnikova ulica 60, Šmihel – Novo mesto.

Dnevni red

I. del 9.00	SVETA MAŠA Somaševanje v župnijski cerkvi sv. Mihaela, Novo mesto - Šmihel bo vodil novomeški škof msgr. Andrej Glavan
II. del 09.50	SPREJEM IN AGAPE Sprejem gostov z okrepčilom ob čaju in kavi
III. del 10.20	OBČNI ZBOR Pozdrav direktorja ŠKNM in gostov
10.25	Osrednje predavanje dr. Karla Gržana: »...in jaz ti bom pokazal vero iz svojih del« (Jak 2, 18)«
11.00	Delo v preteklem letu 2012: povzetek poročil o delovanju Škofijske karitas Novo mesto in Župnijskih karitas
11.15	Razprava
IV. del 11.35	SKLEPNI DEL Zaključek in agape

POSTNA DUHOVNA OBNOVA ZA DUHOVNIKE

Dragi sobratje duhovniki in redovniki! V jeseni smo začeli Leto vere in v Rimu je bila sinoda o novi evangelizaciji. Oba dogodka sta za nas duhovnike izziv, da poglobimo svoje duhovno življenje in se skupaj s svojimi verniki pripravljamo na naš največji praznik - veliko noč. Komisija za permanentno oblikovanje duhovnikov je predlagala, da naj bi se vsebina postne duhovne obnove dotikala enega in drugega, nanašala na Leto vere in tudi na novo evangelizacijo, pri kateri ima duhovnik ključno vlogo. Duhovna obnova bo **v sredo, 27. februarja 2013**, v Baragovem zavodu v Novem mestu. Naslov obnove naj bi bil: **KAJ PA VI PRAVITE, KDO SEM?** Vodil jo bo opat p. Janez Novak OCist iz Stične.

Duhovna obnova bo kakor lansko leto samo en dan. Zbrali se bomo ob 9.00, ko bo prvi nagovor, nato ob 11.00 drugi, ob 13.00 sv. maša in sklepna meditacija, ob 14.00 pa kosilo. S seboj prinesite albe in vijolične štole za somaševanje.

Lepo prosimo, da si že sedaj rezervirate čas za postno duhovno poglobitev in če je potrebno, prestavite verouk ter ga po možnosti nadomestite kdaj drugič.

msgr. Andrej Glavan
škof

PRAZNOVANJE ZAVETNIKA ŠKOFIJE SV. JOŽEFA

V torek, 19. marca 2013, bomo slovesno obhajali praznik – god sv. Jožefa glavnega zavetnika naše škofije. Svoje vernike opozorite na pomen škofijskega zavetnika in jih povabite, da naj vsaj ta dan radi molijo molitev k sv. Jožefu, ki ste jo pred leti natisnjeno na podobnicah razdelili svojim vernikom. Gotovo pa jo zmolite v svojih cerkvah še posebno na praznik sv. Jožefa pri vseh mašah in se z njo izročite v varstvo sv. Jožefu, zavetniku naše škofije in vesoljne Cerkve. **Ob 18. uri bo v novomeški stolnici somaševanje**, ki ga bo vodil gospod škof msgr. Andrej Glavan skupaj s člani Stolnega kapitlja. K somaševanju ste povabljeni tudi drugi duhovniki in redovniki, še posebno iz Novega mesta in bližnje okolice. K slovesni maši povabite tudi svoje vernike. Med sv. mašo bo škof podelil »Odličje sv. Jožefa«, To je najvišje škofijsko priznanje, ki ga Škofija Novo mesto podeljujemo osebam (ali ustanovam), ki so se izkazale z zglednim krščanskim življenjem in zvestim služenjem naši krajevni Cerkvi. Torej lepo vabljeni na god sv. Jožefa v stolnico, da boste videli, kdo si je v letu 2013 s svojim delom in zgledom zaslužil to najvišje odličje.

ŠTUDIJSKI DAN O KATEKIZMU KATOLIŠKE CERKVE

Ljubezen do Kristusa in Cerkve

Sveti oče Benedikt XVI. v apostolskem pismu *Vrata vere* naroča, da je »primerno, da bi vsaka škofija organizirala študijski dan o Katekizmu katoliške Cerkve (KKC), na katerega bodo povabljeni zlasti duhovniki, Bogu posvečene osebe in kateheti« (CD 134, str. 27,2). Takšno študijsko srečanje za duhovnike in laiške sodelavce naše škofije bo **v sredo, 20. marca 2013, ob 9.30 v Baragovem zavodu v Šmihelu**. V prvem delu bo prof. dr. Anton Štrukelj kot velik poznavalec KKC predstavil Katekizem kot *pripomoček za našo (duhovno) rast v veri ter ljubezen do Jezusa Kristusa in njegove Cerkve*. V drugem delu pa bo z nami delil svojo izkušnjo uporabe KKC v pastoralne namene. Poleg njega bo svojo izkušnjo z nami delila tudi mag. s. Brigita Zelič (uporaba KKC v katehezi). Ob koncu bo pogovor s predavateljem. Študijski dan bomo sklenili predvidoma ob 12.30.

Božidar Metelko
voditelj odbora za izobraževanje

*»Vrata vere«
(prim. Apd
14,27), ki
vodijo v
življenje
občestva z
Bogom in
dovoljujejo
vstop v njegovo
Cerkev, so nam
vedno odprta.*

*Benedikt XVI. "Vrata vere -
Porta fidei"*

*Na temelju vere so apostoli vse
zapustili, da bi šli za Učenikom
(prim. Mr 10,28). Verovali so bese-
dam, s katerimi je oznanjal božje
kraljestvo, ki je bilo navzoče in
uresničeno v njegovi osebi (prim.
Lk 11,20).*

*Benedikt XVI. "Vrata vere - Porta
fidei"*

TRETJI SEMINAR ZA KRASILCE CERKVA

Dne 7. 11. 2012 je bil na Zaplazu tretji seminar za krasilce cerkva. Namenjen je bil krašenju bogoslužnih prostorov v adventnem času, vodili pa sta ga gospa Jelka Stopar Metelko in Nicky Markslag.

Seminar je potekal v dveh delih. V prvem - teoretičnem delu sta voditeljici poudarili, da je še posebej v današnjem času pomembno, na kakšen način bomo prenesli vero na mlajše rodove. Zato se nam ena izmed možnosti ponuja ravno z izdelavo modernih aranžmajev.

Z moderno obliko adventnih aranžmajev sta nam predstavili sodobno govorico o adventnem času, v katerem pričakujemo prihod Jezusa Kristusa. Pri tem nista pozabili opozoriti, da je pomembno pred izdelavo upoštevati naravo tega liturgičnega časa, Božjo besedo adventnih nedelj, simbole, cvetje in kaj želimo z aranžmajem povedati. Pri tem je pomembna tudi komunikacija med krasilci in domačim duhovnikom, saj se le-ta lahko vsaj na kratko v svojem nagovoru naveže tudi na sporočilo, ki ga prinaša določen izdelek, ki krasi bogoslužni prostor.

V drugem – praktičnem delu so si udeleženci najprej ogledali že izdelane adventne aranžmaje, ki sta jih voditeljici tudi podrobno predstavili. Sledil je izbor materialov za izdelavo svojega aranžmaja ter kratka predstavitev slogov aranžmajev, njihovega pomena, zgradbe in sporočila, kasneje pa tudi sama izdelava. Ob zaključku seminarja

je vsak predstavil svoj izdelek, ki sta ga voditeljici tudi strokovno pokomentirali.

Oba dela je povezoval prijeten odmor ob kavi in pecivu. Vsem, ki ste omogočili ta seminar z možnostjo prostorov, materialov, pijače in peciva (Stoparjevi), se lepo zahvaljujem.

Že sedaj ste lepo vabljeni, da se prijavite na naslednje seminarje:

Seminar o krašenju cerkva na temo: Velika noč, sv. obhajilo, sv. birma, poroka

- Ponedeljek, 11. marec 2013 na Zaplazu.
- Torek, 12. marec 2013, v Šentvidu nad Ljubljano.

Seminar o teoriji oblikovanja in tehniki izdelovanja aranžmajev:

- Torek 28. maj 2013, na Zaplazu.
- Sreda, 29. maj 2013, v Šentvidu nad Ljubljano.

Prijavite se lahko na telefonski številki: 041 206 747 ali na e-pošti: jelka.metelko@gmail.com.

In memoriam

PRELAT MILAN EMIL POVŠE (NM)

Prelat Milan Povše (njegov brat Leopold je bil tudi duhovnik) je umrl v kraju Mar de Ajó (provinca Buenos Aires) v nedeljo, 11. novembra 2012, zvečer. Že nekaj dni prej so vzbujale skrb slabe novice o njegovem zdravju. Kljub temu, da so pričakovali njegov odhod s tega sveta, je njegova smrt užalostila vse, ki so ga poznali. Pogreb pokojnega g. Povšeta je bil dan po smrti, 12. novembra 2012, v župniji, kjer je dolga leta deloval kot dušni pastir. Pri maši zadušnici je somaševalo 15 duhovnikov iz okoliških župnij.

Njegovo življenje je globoko zaznamovano s slovensko polpreteklo zgodovino. Pokojni gospod Milan je bil rojen v Trebnjem 13. decembra 1921, v Baragovem gradu. Z družino so se kmalu preselili v Novo mesto, kjer je končal osnovno šolo. Gimnazijske študije je začel v Ljubljani. Druga svetovna vojna je pretrgala miren potek življenja. Komunistična revolucija je grobo prizadela tudi njegovo družino. Ob koncu vojne je z drugimi bežal na Koroško, od tam pa po nevarni poti v Italijo, kjer se je nastanil v begunskem taborišču Monigo pri Trevizu.

Sam takole opisuje tiste dni: »Ob koncu tragičnega maja je prišla v naše taborišče strahotna vest o predaji prvih transportov slovenske domobranske vojske komunističnim zločincem. Prav v tistih urah neutolajljive žalosti sem se odločil, da podarim preostalo

življenje duhovništvu. Tako sem se odločil, da se zahvalim Bogu, ker me je rešil gotove smrti. Pa tudi, da postanem duhovnik namesto mojega brata Florjana, semeniščnika, ki so ga takrat ubili komunisti.«

Gimnazijo z maturo je končal v begunskem taborišču v Italiji (1946). Bogoslovne študije je začel v begunskem semenišču v Briksnu, na južnem Tirolskem, in nadaljeval v Argentini; najprej v San Luisu, nato pa v slovenskem semenišču v Adroqueju, blizu Buenos Airesa. Takole je sam zapisal: »V skromnem bivališču sem dopolnjeval ob koncu 1951 z desetimi tovariši priprave na posvečenje, ki se je končno uresničilo v nedeljo, 13. januarja 1952, v baziliki Marije Pomočnice v Ramos Mejii po rokah našega dobrega begunskega očeta, škofa dr.

Gregorija Rožmana, v prisotnosti mnogih slovenskih duhovnikov in begunskih Slovencev.«

Odločil se je za delo med argentinskimi verniki. Najprej v nadškofiji La Plata kot kaplan in nato kot župnik. Ni poznal počitka v delovanju: zidal je cerkve, ustanavljal šole. Pri tem mu je prišlo zelo prav znanje, ki si ga je pridobil na srednji gradbeni šoli v Ljubljani pred začetkom vojne. Obenem je bil goreč dušni pastir. Po dveh desetletjih, leta 1973, je šel slučajno za par dni na oddih na Atlantski ocean in takoj ugotovil, da je mesto, kjer se je nastanil, že eno leto brez župnika. Zato je prestopil v škofijo Mar del Plata in po razmejitvi v novoustanovljeni Chascomús. Kar štirideset let je deloval v župniji v Mar de Ajó na obrežju Atlantskega oceana. Tudi tam je gradil cerkve, ob katerih so potem nastale nove župnije. Tam ga je Bog poklical k sebi po zasluženem plačilo (del Nekrologa je povzet po članku, ki je bil objavljen v Svobodni Sloveniji, 28. 11. 2012).

Ob 90-letnici življenja in 60-letnici duhovništva ga je sv. oče Benedikt XVI. imenoval za papeškega častnega prelata. Imenovanje je sprejel s skromnostjo in prepričanjem, da si ga ni zaslužil.

Leta 1960 se je prvič vrnil v Slovenijo, da se poslovi od svojih ostarelih staršev. Vse življenje je čutil hvaležnost Bogu, da je leta 1945 po božji previdnosti ostal živ. Ob biser- ni maši je med drugim zapisal: »Neprestano se mi obnavljajo spomini na obiske Teharij in Kočevskih brezen in to v letih 1994, 1995

in 1997. Sem imel, Bogu hvala, možnost ob njih darovati sv. mašo. Tamkaj, v tistih globinah kočevskih gozdov, bi moral trohneti tudi jaz, ko bi me Bog ne preusmeril in ne predal na dolgo pot duhovništva, meni, tako nevredu.«

Kot bi čutil bližino večnosti, je v lanski oktobrski številki verske revije *Duhovno življenje* napisal zahvalo Bogu in ljudem, v kateri je orisal svoje življenje in delo. Ob koncu je zapisal: »V šestdesetih letih sem kot zaveden Slovenec in predan misijonar bil vedno v službi argentinskega ljudstva.«

To je bil naš predragi rojak prelat Milan Emil Povše, čeprav daleč od Slovenije, vendar z dušo in srcem Slovenec do konca svojega življenja. Z dogajanjem v Sloveniji je bil vedno na tekočem, še posebno z vsem, kar se je zadnja leta dogajalo v novi novomeški škofiji.

Zadnja leta se je redno oglašal in z živim zanimanjem spremljal življenje naše škofije, kar smo že tudi objavljali v *Jagodah naše pastorale*. Dobro leto pred smrtjo, ko mu je novomeški škof Andrej Glavan voščil ob 90-letnici življenja in je bil še aktiven župnik v Argentini ter se je že pripravljaj na biserno praznovanje svojega duhovniškega jubileja, je v odgovoru škofu Glavanu med drugim napisal: »Vedno Vas spremljam kot duhovnik novomeške škofije s skromno molitvijo, da Vas tudi v prihodnosti ljubi Bog napolni z blagoslovom, prepotrebni v tako gorečem apostolatu, ki ga vršite v blagor ljudstva, Vam izročenege. V pomoč so Vam že trije blaženi mučenci in mnogi,

posejani po vsej Dolenjski in Beli krajini, čeprav še ne proglašeni. Brez dvoma Vam je v pomoč tudi zaplaška Marija z mučeniškim Lojzetom Grozdetom v obnovljeni baziliki. Bog daj, da bi Vam bili kmalu v pomoč še štirje bogoslovci na poti v duhovništvo. Začetek nove škofije je bil v nekaterih pogledih res težaven. Brez tega temelja pa ne bi dosegli tega razcveta, ki ga že prikazuje v teh petih letih novomeška škofija, edinstvena v teh pogledih na Slovenskem. Ta vtis me spremlja, čeravno sem oddaljen za deset tisoč kilometrov od rojstne domovine ... « (Jagode, št. 1/12, str. 12).

Naj bo odhod duhovnika Milana v večnost kot seme za vse tiste Slovence, ki so morali kot on zapustiti svojo ljubljeno Slovenijo in tudi za nas v matični domovini, da nam bodo besede: MATI – DOMOVINA – BOG ostale kot svetle zvezde na zemeljskem potovanju, dokler se vsi skupaj ne snidemo v večni domovini pri nebeškem Očetu. Gospod naj mu za vse bogato poplača, mi pa se ga radi spominjajmo v svojih molitvah.

*Božidar Metelko
generalni vikar*

ŠKOFIJSKO ROMANJE V VELEHRAD V LETU VERE

Po sledih svetih bratov Cirila in Metoda

Letošnje škofijsko romanje **bo od srede, 3. do petka, 5. aprila**. Poromali bomo na Češko in Slovaško. Glavni cilj

romanja bo Velehrad, starodavno mestece na Moravskem, ki je tesno povezano s sv. bratoma Cirilom in Metodom, slovanskima

apostoloma in sozavetnikoma Evrope. V mogočni baziliki, posvečeni Mariji Vnebovzeti in sv. bratoma Cirilu in Metodu, bomo imeli osrednjo romarsko mašo. Somaševanje bo vodil škof Andrej Glavan. Na Češkem obhajajo letos 1150. obletnico prihoda sv. Bratov na Moravsko. Praznovanju tega jubileja se bomo tako pridružili

ŠKOFIJA NOVO MESTO

tudi romarji iz naše škofije.

Na pot se bomo podali v sredo, 3. aprila, zgodaj zjutraj. Pot nas bo vodila mimo Ljubljane in Maribora, Gradca in Dunaja do Brna, ki ga Čehi imenujejo »srce Moravske«. Tu bomo imeli prvo večjo postajo na romanju. Po ogledu mesta sledi pot do mesta Olomouc, enega najlepših moravskih mest. Tam bomo v katedrali sv. Venčeslava imeli mašo. Sledila bo večerja in nočitev v hotelih.

Drugi dan romanja se bomo iz Olomouca odpeljali v Velehrad. V starodavni baziliki, katere začetki segajo v 9. stoletje, bomo imeli slovesno mašo. Po maši bo priložnost za ogled in nakup spominkov.

Iz Velehrada bomo odšli na Slovaško in se popoldne najprej ustavili v Šaštinu, največjem slovaškem Marijinem romarskem središču. V baziliki Žalostne Matere Božje bomo imeli pete litanije. Na poti proti Bratislavi se bomo kasneje ustavili še v Trnavi, enem najstarejših slovaških mest, ki mu zaradi mnogih cerkva Slovaki pravijo tudi »slovaški Rim«. Večerjo in nočitev bomo imeli v Bratislavi.

Tretji dan zjutraj si bomo najprej ogledali glavne znamenitosti Bratislave: grad, katedralo sv. Martina, Mozartovo palačo in druge. Po ogledu bomo pot nadaljevali do Dunaja, kjer bo naša zadnja romarska

postaja. V stolnici sv. Štefana, kjer je pokopan drugi novomeški prošt in prvi dunajski škof Jurij Slatkonja, bomo imeli mašo. Kasneje se bomo sprehodili po mestnem središču in si poleg cesarske palače, kipa cesarice Marije Terezije ogledali še Opero, Parlament, Mestno hišo in druge dunajske znamenitosti. Sledi pot domov. V Novo mesto in druge kraje se

bomo vrnili v poznih večernih urah.

Cena romanja je 210 €. Vključuje avtobusni prevoz, dva polpenziona v hotelu 3*** v dvoposteljnih sobah, strokovno in duhovno vodstvo in zdravstveno zavarovanje. Odhodi avtobusov bodo iz večjih središč v škofiji, odvisno od števila romarjev. Zunanji organizator romanja je TRUD, romarska agencija DRUŽINE, kje so na voljo za vse dodatne informacije.

Romarji se lahko prijavijo na TRUD-u ali v svojih župnijah. Ob prijavi je potrebno plačati 70 €, preostali denar pa kasneje na obroke. Zaradi lažje organizacije romanja prosimo župnike, naj se tudi sami udeležijo romanja in spodbudijo vernike, da bi se večina prijavila do konca meseca februarja.

Janez Gril
organizator romanja

DEJAVNOSTI ŠKOFA ANDREJA GLAVANA

Oktober

- 23. 10. je začel s kanoničnimi vizitacijami v dekaniji Trebnje, namreč v župniji Boštanj.
- 24. 10. je vodil sejo Duhovniškega sveta v Baragovem zavodu.
- 25. 10. je opravil kanonično vizitacijo v župniji Trebnje.
- 27. 10. je v novomeški stolnici v diakona posvetil Mitja Buliča iz župnije Črmošnjice in Dejana Pavlina iz župnije Šenttjernej.
- 31. 10. je opravil kanonično vizitacijo v župniji Sv. Križ – Gabrovka.

November

- 1. 11. je ob prazniku vseh svetih vodil slovesno somaševanje v novomeški stolnici.
- 4. 11. je blagoslovil obnovljeno župnišče na Raki.
- 5. 11. je opravil kanonično vizitacijo v župniji Šentjanž.
- 11. 11. je blagoslovil obnovljeno podružnično cerkev v Zalogu, župnija Prečna.
- 11. – 14. 11. se je udeležil Duhovniških dni novomeške škofije v Strunjanu.
- 16. 11. je opravil kanonično vizitacijo v župniji Tržišče.
- 17. 11. se je udeležil prvega študijskega srečanja o PIP v Baragovem zavodu. Zvečer je v župniji Novo mesto – sv. Lenart podelil zakramente uvajanja petim katehumenom.
- 18. 11. je blagoslovil obnovitvena dela pri podružnični cerkvi na Straži pri Novem mestu, župnija Vavta vas.
- 21. 11. je vodil sejo dekanov.
- 22. 11. je opravil kanonično vizitacijo v župniji Šentlovrenc.
- 23. 11. je posnel meditacijo za adventni misijon na TV EXODUS.
- 25. 11. na praznik Kristusa, Kralja vesoljstva, je vodil slovesno somaševanje v novomeški stolnici in podelil Sveto pismo 23 katehumenom na začetku priprave za prejem sv. zakramentov.
- 26. – 27. 11. se je udeležil seje SŠK v Ljubljani.
- 29. 11. je opravil kanonično vizitacijo v župniji Mokronog.
- 30. 11. je praznoval god svojega krstnega zavetnika, apostola Andreja.

December

- 3. 12. je opravil kanonično vizitacijo v župniji Trebelno.
- 4. 12. je v Ljubljani opravil skrutinije z novomeškimi bogoslovci.
- 5. 12. je maševal v bogoslovnem semenišču.
- 6. 12. je opravil kanonično vizitacijo v župniji Čatež – Zaplaz.
- 8. 12. na praznik Brezmadežne je vodil slovesno somaševanje v novomeški stolnici.

9. 12. na miklavževo nedeljo je vodil slovesno somaševanje v novomeški stolnici. Zvečer se je udeležil maše in sprejema ob sklepu jubilejnega leta ljubljanske nadškofije.
9. – 14. 12. se je udeležil duhovnih vaj za slovenske škofo v Ljubljani, ki jih je vodil kardinal Vinko Puljič.
16. 12. je vodil somaševanje v spomin na 70. obletnico požiga Ajdovca in podelitev Grozdetovih relikvij v župniji Ajdovec. Zvečer je v novomeški stolnici sprejel Luč miru iz Betlehema, vodil somaševanje in nagovoril približno 150 navzočih dolenskih skavtov.
17. 12. je na škofiji sprejel nekatere predpraznične obiske. Popoldne je maševal v Domu starejših občanov in varovancev v Impoljci.
18. 12. je opravil kanonično vizitacijo v župnijah Mirna in Dole.
19. 12. je vodil sejo Zbora svetovalcev.
20. 12. je opravil kanonično vizitacijo v župniji Šentrupert.
21. 12. je posnel božično voščilo za Vaš kanal.
24. 12. je vodil slovesno polnočnico v novomeški stolnici.
25. 12. je vodil slovesno božično dnevno mašo.
26. 12. je vodil mašo za domovino v novomeški stolnici in se nato srečal z nekaterimi župani in županjami na škofiji. Popoldne je maševal v DSO v Novem mestu.
27. 12. je maševal v DSO v Metliki.
30. 12. je v Ambrusu blagoslovil sliko bl. Alojzija Grozdeta.

Januar 2013

3. 1. je vodil sejo UGS.
6. 1. je podelil službe šestim bogoslovcem, dvema prvoletnikoma je podelil službo bralcev, štirim tretjeletnikom pa službo mašnih pomočnikov.
10. 1. je posnel nedeljske nagovore za TV EXODUS.
11. 1. je posnel nedeljske nagovore za Radio Ognjišče.
12. 1. je vodil somaševanje na srečanju kolednikov novomeške škofije v novomeškem Šmihelu.
14. 1. se je udeležil seje SŠK v Mariboru.
15. 1. se je udeležil seje tajništva ŠPS.
16. 1. se je udeležil študijskega srečanja z mlajšimi župniki in kaplani.
17. 1. je posnel polurni pogovor za Vaš kanal.
19. 1. se je udeležil srečanja ŠOM v Velikem Gabru.
22. 1. se je udeležil sestanka dekanijskih animatorjev za ŽPS na škofiji.
23. 1. se je udeležil seje KORUS, popoldne pa seje MOD v Ljubljani.
24. 1. se je udeležil seje konzilija Beneficija.

NAPOVEDNI KOLEDAR

Februar

- 2. 2. Dan posvečenega življenja v Cerkljah ob Krki ob 10.00.
- 7. 2. Grozdetov odbor - ordinariat, ob 10.00.
- 9. 2. Študijski dan PIP-a na temo dobrodelne dejavnosti, Baragov zavod ob 10.00.
- 4. - 17. 2. Romanje križa mladih po novomeški škofiji.
- 16. 2. Srečanje predstavnikov ŽPS, Baragov zavod ob 9.00.
- 27. 2. Postna duhovna obnova v Baragovem zavodu ob 9.00.

Marec

- 2. 3. Občni zbor Škofijske Karitas: v Šmihelu maša ob 9.00, nato v Baragovem zavodu plenum.
- 3. 3. Grozdetov molitveni shod na Zaplazu, maša ob 15.00.
- 6. 3. Škofijska pastoralna konferenca v Baragovem zavodu ob 9.00.
- 13. 3. Seja dekanov na ordinariatu ob 9.00.
- 19. 3. Praznovanje zavetnika novomeške škofije sv. Jožefa v stolnici s škofovo mašo ob 9.00.
- 20. 3. Študijski dan o KKC v Baragovem zavodu ob 10.00
- 24. 3. Cvetna nedelja – blagoslov zelenja in škofova maša v stolnici ob 9.00.
- 28. 3. Krizmena maša ob 9. uri v novomeški stolnici.
- 31. 3. Velika noč – škofova vstajenjska procesija in maša v stolnici.

April

- 7. 4. Sedma obletnica ustanovitve novomeške škofije.
- 7. 4. Grozdetov molitveni shod na Zaplazu, maša ob 16.00.
- 16. 4. Seja Tajništva ŠPS ob 9. uri na ordinariatu.
- 17. 4. Seja Duhovniškega sveta v Baragovem zavodu ob 9.30.
- 21. 4. Romanje članov ŽPS in župnijskih sodelavcev na Zaplaz, začetek ob 15.30.

Maj

- 19. 5. Binkošti – škofova maša in birma ob 10.30.
- 26. 5. Osrednja slovesnost ob godu bl. A. Grozdeta – škofova maša ob 16. na Zaplazu.

KAZALO

UVODNIK	1
DREVO S KOŠATO KROŠNJO	2
VERA – ČLOVEKOV ODGOVOR BOGU	3
»TO DELAJTE V MOJ SPOMIN« (1 KOR 11, 24)	9
DRUŽINA IN NOVA EVANGELIZACIJA	10
DRUŽINA V PIP-U	12
POSTNI NAGOVORI ZA LETO VERE	13
ZDAJ JE ČAS MILOSTI, ZDAJ JE ČAS REŠITVE	14
POŽIVIMO OBHAJANJE PETIH PRVIH SOBOT PO FATIMSKO	16
PASTORALA GLUHIH IN NAGLUŠNIH SLOVENIJE (PGNS)	17
ODNOS DUHOVNIKA DO LJUDI	20
BLAŽENI ALOJZIJ GROZDE – 70. OBLETNICA MUČENIŠKE SMRTI	22
SVETA MAŠA V SPOMIN NA 70. OBLETNICO POŽIGA AJDOVCA IN SPREJEM RELIKVIJ BLAŽENEGA ALOJZIJA GROZDETA	25
TRETJI STEBER – PROJEKT »KARITAS DOMA«	27
PODELITEV SLUŽB BOGOSLOVCEM	30
MLADI V RIMU - TAIZÉ 2012/2013	32
SREČANJE MLAJŠIH DUHOVNIKOV Z VODSTVOM ŠKOFIJE	34
P. MARKO NOVAK – NAGRAJENEC SPLOŠNE BOLNIŠNICE NOVO MESTO	35
»PRIDITE IN POGLEJTE« V NOVOMEŠKI ŠKOFIJI	36
NOVA VERSKA ODDAJA NA VAŠEM KANALU	37
ROMANJE KRIŽA SDM V PRIPRAVI NA SVETOVNI DAN MLADIH	37
POSTNA DUHOVNA OBNOVA ZA DUHOVNIKE	38
PRAZNOVANJE ZAVETNIKA ŠKOFIJE SV. JOŽEFA	38
ŠTUDIJSKI DAN O KKC	39
TRETJI SEMINAR ZA KRASILCE CERKVA	40
ŠKOFIJSKO ROMANJE V VELEHRAD V LETU VERE	41
PRELAT MILAN EMIL POVŠE (NM)	42
DEJAVNOSTI ŠKOFA ANDREJA GLAVANA	45
NAPOVEDNI KOLEDAR	47

Jagode naše pastore, Glasilo Škofije Novo mesto

Izdaja: Pastoralna služba; Odgovarja: prelat Božidar Metelko; Ureja: mag. Igor Luzar, Tehnični urednik Janko Jožef Pirc, Naslovnica: Podelitev služb bogoslovcem, stolnica, 6. januar 2013, foto Slavko Mirtič; Jezikovni pregled: Monja Pust; Grafična priprava in tisk: Špes, grafični studio, Novo mesto

ladja / cerkev

+

jambor / križ

+

jadro / monogram IHS

+

sonce / evharistija

“Želimo si, da bi to leto vere v vsakem verniku prebudilo močno željo, da bi izpovedoval vero popolnoma in s prenovljenim prepričanjem, z zaupanjem in upanjem”

Benedikt XVI. “Vrata vere - Porta fidei”

JAGODE NAŠE PASTORALE

številka

1

ISSN 2332-2701

9 1772232 127000 1